

ILŪKSTES NOVADA VĒSTIS

PAR DOMES SĒDĒM MAIJĀ

2020. gada 25. maijā Ilūkstes novada domes sēdē Nr. 26 tika izskatīti 32 jautājumi un pieņemti lēmumi.

1. Par Ilūkstes novada pašvaldības 2019. gada finanšu pārskata apstiprināšanu.
2. Par Ilūkstes novada Sporta skolas valdījumā esošā pamatlīdzekļa pārdošanu izsolē.
3. Par Ilūkstes novada Subates pilsētas un Prodes pagasta pārvaldes ceļa izslēgšanu no pašvaldības bilances.
4. Par pašvaldības nekustamā īpašuma "Purva ceļš" Prodes pagastā nodošanu īpašumā bez atlīdzības valstij.
5. Par pašvaldības īpašumā esošo būvju bilances vērtības palielināšanu.
6. Par finansiālu atbalstu Ilūkstes Romas katoļu draudzei.
7. Par nedzīvojamo telpu Brīvības ielā 13, Ilūkstē nomas maksas noteikšanu.
8. Par telpu nomas tiesību izsoli pašvaldības nekustamajā īpašumā Brīvības iela 13, Ilūkstē.
9. Par finanšu līdzekļu novirzīšanu.
10. Grozījumi Ilūkstes novada pašvaldības 2020. gada 23. janvāra saistošajos noteikumos Nr. 1-b/2020.
11. Par saistošo noteikumu Nr. 5/2020 "Grozījumi Ilūkstes novada pašvaldības 2018. gada 31. janvāra saistošajos noteikumos Nr. 2/2018 "Par sociālajiem pakalpojumiem Ilūkstes novada pašvaldībā"" apstiprināšanu.
12. Par materiālo atbalstu Marijas Lahas audžugimenei.
13. Par Bebrenes vispārizglītojošās un profesionālās vidusskolas profesionālās izglītības nodaļas izglītojamo uzņemšanas kārtības 2020./2021. mācību gadā apstiprināšanu.
14. Par zemes ierīcības projekta izstrādi nekustamajam īpašumam Raiņa iela 49, Ilūkstē un tā nodošanu atsavināšanai.
15. Par zemes vienības atdalīšanu no nekustamā īpašuma "Mierkalni" Prodes pagastā un nosaukuma "Mieriņi" piešķiršanu.
16. Par zemes vienības atdalīšanu no nekustamā īpašuma "Grantiņi" Pilskalnes pagastā un nosaukuma "Grantiņu lauks" piešķiršanu.
17. Par zemes vienību atdalīšanu no nekustamā īpašuma "Bāleliņi" Dvietes pagastā un nosaukumu "Dūdas", "Mazcukuriņi" un "Pastalas" piešķiršanu.
18. Par apsaimniekošanas tiesībām uz nekustamo īpašumu "Saulītes" Dvietes pagastā.
19. Par pašvaldības neapbūvētas zemes iznomāšanu Dvietes pagastā.
20. Par zemes nomas tiesību izbeigšanu Bebrenes pagastā.
21. Par pašvaldības neapbūvētas zemes nomas līgumu pagarināšanu Bebrenes pagastā.
22. Par pašvaldības neapbūvētas zemes iznomāšanu Bebrenes pagastā.
23. Par pašvaldības neapbūvētas zemes iznomāšanu Eglaines pagastā.
24. Par pašvaldības neapbūvētas zemes iznomāšanu Pilskalnes pagastā.
25. Par pašvaldības neapbūvētas zemes nomas līgumu pagarināšanu Pilskalnes pagastā.
26. Par ceļa reālservitūta nodibināšanu par labu nekustamajam īpašumam "Rītupes" Pilskalnes pagastā.
27. Par zemes nomas tiesību izbeigšanu Šēderes pagastā.
28. Par neizpirktās zemes nomas līguma pagarināšanu Šēderes pagastā.
29. Par pašvaldības neapbūvētas zemes nomas līguma pagarināšanu Šēderes pagastā.
30. Par pašvaldības neapbūvētas zemes iznomāšanu Šēderes pagastā.
31. Par adrešu un nosaukuma maiņu no "Dzirnavas 1" un "Dzirnavas 2" uz "Strautiņi" Šēderes pagastā.
32. Par medību tiesību piešķiršanu biedrībai "Daugavpils mednieku un makšķernieku saimniecība" Šēderes pagastā.

Īsumā par Ilūkstes novada Domē pieņemtajiem lēmumiem

Pamatojoties uz LR likuma "Par pašvaldībām" 21. panta 2. punktu, Likuma par budžetu un finanšu vadību 30. panta 1.,3. daļām, 2018. gada 19. jūnija MK noteikumiem Nr. 344 "Gada pārskatu sagatavošanas kārtība", **novada dome nolēma apstiprināt** Ilūkstes novada pašvaldības 2019. gada finanšu pārskatu:

- bilances aktīvi EUR 28 779 129;
- pamatbudžeta ieņēmumi EUR 12 288 575 (t.sk. budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā EUR 1 015 536, ieņēmumi EUR 10 277 384, aizņēmums EUR 995 655;

- pamatbudžeta izdevumi EUR 12 288 575 (t.sk. budžeta līdzekļu atlikums perioda beigās EUR 2 355 082, izdevumi EUR 9 398 917; aizņēmumu atmaksa EUR 534 576;
- speciālā budžeta ieņēmumi EUR 628 961 (t.sk. budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā EUR 260 078, ieņēmumi EUR 368 883);
- speciālā budžeta izdevumi EUR 628 961 (t.sk. budžeta līdzekļu atlikums perioda beigās EUR 0, izdevumi EUR 628 961;
- ziedojumu ieņēmumi EUR 13 333 (t.sk. budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā EUR 13 333, ieņēmumi EUR 0;
- ziedojumu izdevumi EUR 13 333 (t.sk. budžeta līdzekļu atlikums perioda beigās EUR 9 661, izdevumi EUR 3 672.

Pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 14. panta pirmās daļas 2. punktu, Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma 3. panta otro daļu, 4.panta pirmo, otro daļu, 8.panta ceturto un piekto daļu, 10. panta pirmo un otro daļu, 13. pantu un 34. pantu, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3. panta pirmās daļas otro punktu, un ņemot vērā Finanšu komitejas 25.05.2020. atzinumu par Sporta skolas valdījumā esošā transportlīdzekļa IVECO DAILY 50 atsavināšanu mutiskā izsolē, **novada dome nolēma atsavināt** Ilūkstes novada pašvaldības kustamo mantu – transportlīdzekli IVECO DAILY 50, nosakot atsavināšanas veidu – mutiska izsole ar augšupejošu soli. **Apstiprināt** atsavināmā transportlīdzekļa izsoles noteikumus.

Pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma "Par pašvaldībām" 21. panta 17. punktu, MK noteikumiem Nr. 361 "Pašvaldību ceļu un ielu reģistrācijas un uzskaites kārtība" un pašvaldības noteikumiem Nr. 10/2014 no 26.06.2014. "Kārtība, kādā novada pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības var norakstīt valdījumā esošos nemateriālos ieguldījumus un pamatlīdzekļus" un 2020. gada 25. maija Finanšu komitejas ieteikumu par ceļu "Jaunbērzi - Valsts mežs" 1.08 km garumā, bez seguma, ceļu grupa C, reģistrētu VAS "Latvijas valsts ceļi" Ilūkstes novada pašvaldības ceļu un ielu reģistrā, ņemot vērā 2020. gada 21. aprīļa apsekošanas komisijas slēdzienu: ceļš ir pilnīgi nolietojies, vietām apaudzis ar krūmiem un vairs nav kvalificējams kā inženierbūve. Ilūkstes novada pašvaldības bilancē augstāk minēta ceļa atlikusi vērtība uz 31.05.2020. ir 0,00 EUR, **novada pašvaldība nolēma izslēgt** ar 2020.gada 1. jūniju no pašvaldības bilances ceļu "Jaunbērzi - Valsts mežs" 1.08 km garumā bez seguma, ceļu grupa C, inventāra Nr. 30177, sākotnējā vērtība EUR 2481,49, aprēķinātais nolietojums EUR 2 481,49, atlikusi bilances vērtība EUR 0,00. **Iesniegt** valsts akciju sabiedrībā "Latvijas Valsts ceļi" iesniegumu izmaiņu veikšanai pašvaldības ceļu un ielu reģistrā. Lēmuma izpildi **uzdot** Ilūkstes novada Būvvaldei, Nekustamā īpašuma nodaļai un Finanšu nodaļai.

Izskatot A/S "Latvijas valsts meži", reģ. Nr. 40003466281, juridiskā adrese: Vaiņodes iela 1, Rīga, Nekustamo īpašumu pārvaldes vēstuli (reģistrēta 07.05.2020. Nr. 928) par nekustamā īpašuma "Purva ceļš" bezatlīdzības nodošanu valstij Zemkopības ministrijas personā, dome konstatēja, ka:

1. pašvaldības nekustamais īpašums "Purva ceļš", Prodes pagastā, kadastra Nr. 4435 004 0228, kas sastāv no vienas zemes vienības, kadastra apzīmējums 4435 004 0197, 0,68 ha kopplatībā, ierakstīts Zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda (Prodes pagasta zemesgrāmatas nodaļējums Nr. 10000599199);
2. zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 4435 004 0197 nav apbūvēta un uz zemes vienības neatrodas būves, kas ir pašvaldības bilancē;
3. zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 4435 004 0197 nav nepieciešama pašvaldībai tās autonomo funkciju īstenošanai;
4. A/S "Latvijas valsts meži" minēto zemes vienību plāno izmantot ceļa būvniecībai un mežsaimnieciskajos darbos iesaistītā transporta pārvietošanās nodrošināšanai;
5. zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 4435 004 0197 nav ilgtermiņa.

Ņemot vērā augstāk minēto, pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma "Par pašvaldībām" 21. panta pirmās daļas 17. punktu, kurš nosaka, ka "dome var izskatīt jebkuru jautājumu, kas ir attiecīgās pašvaldības pārziņā un, ka tikai dome var lemt par pašvaldības nekustamā īpašuma atsavināšanu", Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma 4.panta pirmajā daļā noteikto, ka "atvasinātas publiskas personas mantas atsavināšanu var ierosināt, ja tā nav nepieciešama attiecīgajai atvasinātai publiskai personai vai tās iestādēm to funkciju nodrošināšanai"; 3.panta pirmās daļas 6.punktā noteikto, ka "publiskas personas nekustamo īpašumu var atsavināt, nododot to bez atlīdzības";

42.panta otrajā daļā noteikto, ka “atvasinātas publiskas personas nekustamo īpašumu var nodot bez atlīdzības citas atvasinātas publiskas personas vai valsts īpašumā. Atvasinātas publiskas personas lēmējinstītūcija lēmumā par atvasinātas publiskas personas nekustamā īpašuma nodošanu bez atlīdzības nosaka, kādas valsts pārvaldes funkcijas, atvasinātas publiskas personas funkcijas vai deleģēta pārvaldes uzdevuma veikšanai nekustamais īpašums tiek nodots. Nostiprinot atvasinātas publiskas personas vai valsts īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, zemesgrāmatā izdarāma atzīme par atvasinātas publiskas personas lēmumā noteiktajiem tiesību aprobežojumiem. Ja nodotais nekustamais īpašums vairs netiek izmantots, atvasinātas publiskas personas lēmējinstītūcijas lēmumā par atvasinātas publiskas personas nekustamā īpašuma nodošanu bez atlīdzības norādītās valsts pārvaldes funkcijas, atvasinātas publiskas personas funkcijas vai deleģēta pārvaldes uzdevuma veikšanai, valsts vai atvasināta publiska persona šo īpašumu bez atlīdzības nodod tai atvasinātai publiskai personai, kura šo nekustamo īpašumu nodevusi”, **novada dome nolēma nodot** bez atlīdzības Latvijas valstij Zemkopības ministrijas personā pašvaldības nekustamo īpašumu “Purva ceļš”, Prodes pagastā, kadastra Nr. 4435 004 0228, kas sastāv no vienas neapbūvētas zemes vienības, kadastra apzīmējums 4435 004 0197, 0,68 ha kopplatībā, valsts pārvaldes funkcijas veikšanai- meža zemes apsaimniekošanas un aizsardzības nodrošināšanai. **Noteikt** pienākumu valstij, tai nodoto nekustamo īpašumu, ja tas vairs netiek izmantots lēmumā noteikto valsts pārvaldes funkciju veikšanai, šo īpašumu bez atlīdzības nodot atpakaļ pašvaldībai.

Sakarā ar veiktajiem būvniecības, remonta un rekonstrukcijas darbiem pašvaldības objektos ir nepieciešams palielināt šo objektu bilances vērtību. Apkopojot paveiktos darbus, dome konstatēja, ka ES ERAF apstiprinātā projekta Nr. 9.3.1.1/18/I003 “Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitutionalizācijas plāna īstenošanai Ilūkstes novadā” ietvaros veikti vienkāršoti telpu atjaunošanas darbi Kastaņu ielā 38A, Ilūkstē un sešiem dzīvokļiem Pašulienē, Šēderes pagastā, Ilūkstes novadā kopā par 400 798,37 EUR.

Pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 21. panta pirmās daļas 27. punktu un 77. pantu, Ministru Kabineta 13.02.2018. noteikumiem Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs, pašvaldības 23.12.2019. noteikumiem Nr. 2/2019 “Par Ilūkstes novada pašvaldības grāmatvedības organizācijas un uzskaites kārtību”, kā arī ņemot vērā Finanšu komitejas 25.05.2020. atzinumu **novada dome nolēma palielināt** īpašumā esošās būves bilances vērtību ar 2020. gada 1. jūniju: dzīvojamajai mājai Pašulienē 4, Šēderes pagasts, Ilūkstes novads par EUR 99 928,36; aptiekai Kastaņu – 38A, Ilūkstē, Ilūkstes novads par EUR 300 870,01 un palielināt lietderīgās lietošanas laiku par 20 gadiem.

Pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma “Par pašvaldībām” 21.pantu, un ņemot vērā 25.05.2020. Finanšu komitejas atzinumu par nepieciešamību finansiāli atbalstīt Ilūkstes Romas katoļu draudzi projekta “Ilūkstes Romas katoļu baznīcas ērģeļu atjaunošana un ērģeļu simtgades svinības” realizāciju. Projekta kopējās izmaksas EUR 9 901,67., **novada dome nolēma piešķirt** finansiālu atbalstu Ilūkstes Romas katoļu draudzei projekta “Ilūkstes Romas katoļu baznīcas ērģeļu atjaunošana un ērģeļu simtgades svinības” realizācijai EUR 1600,00 no pašvaldības 2020. gada budžeta rezerves fonda. **Noslēgt** sadarbības līgumu par piešķirto finansējumu un **ieskaitīt** draudzes bankas norēķinu kontā. Pēc projekta realizācijas **iesniegt** Ilūkstes novada pašvaldības finanšu nodaļā izdevumu atskaiti par līdzekļu izlietojumu, pievienojot atbilstošo dokumentu kopijas.

Pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma “Par pašvaldībām” 21. panta pirmās daļas 27. punktu un 14. punkta g apakšpunktu un Ministru Kabineta 20.02.2018. noteikumiem Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 73. un 76. punktu, kā arī ņemot vērā Finanšu komitejas 25.05.2020. atzinumu, **novada dome nolēma noteikt** ar 2020. gada 1. jūniju nedzīvojamo telpu Brīvības ielā 13, Ilūkstē, maksu par iznomājamās platības vienu kvadrātmetru mēnesī EUR 7.26 bez pievienotās vērtības nodokļa. Domes juristei **noslēgt** vienošanās pie noslēgtajiem nomas līgumiem. **Noteikt**, ka iegūtie līdzekļi par maksas pakalpojumiem tiek ieskaitīti Ilūkstes novada pašvaldības bankas norēķinu kontā vai iemaksāti skaidrā naudā pašvaldības kasē.

Izskatot nomas tiesību pretendenta ierosinājumu par telpu iznomāšanu uzņēmējdarbības uzsākšanai, lai sniegtu grāmatvedības pakalpojumus un iepazīstoties ar nekustamā īpašuma Brīvības iela 13, Ilūkste, dokumentiem, dome konstatēja, ka:

1) pašvaldības nekustamais īpašums Brīvības iela 13, Ilūkste, kadastra Nr. 4407 005 0171 sastāv no vienas zemes vienības, kadastra apzīmējums 4407 005 0171, 1516 kv.m. kopplatībā, administratīvās ēkas 318,5 kv.m. kopplatībā un 2 palīgēkām; **īpašuma tiesības nostiprinātas** Zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda (Ilūkstes pilsētas zemesgrāmatas nodaļuma Nr. 28); telpa Nr. 11-12; 24.8 kv.m. kopplatībā nav iznomāta;

2) saskaņā ar 28.05.2020. Ilūkstes novada domes lēmumu “Par nedzīvojamo telpu Brīvības ielā 13, Ilūkstē nomas maksas noteikšanu” iznomājamās platības 1 kvadrātmetra maksa mēnesī ir EUR 7,26 bez pievienotās vērtības nodokļa.

Ņemot vērā augstāk minēto, pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma “Par pašvaldībām” 21. panta pirmās daļas 14. punkta (a) apakšpunktu un 27. punktu, Ministru Kabineta 20.02.2018 noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 12. punktu, kas nosaka, ka “lēmumu par nomas objekta nodošanu iznomāšanai pieņem iznomātājs”, 23. punktu, kas nosaka, ka “nomnieku noskaidro rakstiskā vai mutiskā izsolē”, 24. punktu, kas nosaka, ka “nomas objekta iznomātājs pieņem lēmumu par piemērojamo izsoles veidu”, un ņemot vērā Attīstības un uzņēmējdarbības komitejas atzinumu, **novada dome nolēma rīkot** pašvaldības nekustamā īpašuma Brīvības ielā 13, Ilūkstē, telpu grupas, kadastra apzīmējums 4407 005 0171 001 001, telpas Nr. 11-12; 24,8 kv.m. kopplatībā, biroja vajadzībām (turpmāk – Objekts), nomas tiesību mutisku izsoli ar augšupejošu soli. **Apstiprināt** nomas Objekta – **sākumcenu** EUR 7,00 mēnesī un **izsoles soli** EUR 1,00. **Uzdot** Nekustamo īpašumu uzraudzības komisijai apstiprināt publicējamo informāciju par nomas objektu, apstiprināt nomas tiesību izsoles noteikumus un nomas līguma projektu, publicēt informāciju par nomas objektu, organizēt izsoli, apstiprināt izsoles rezultātus, kā arī izpildīt visas nepieciešamās darbības, saskaņā ar Ministru Kabineta 20.02.2018. noteikumiem Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi”.

Pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma “Par pašvaldībām” 21. pantu, Valstī izsludināto ārkārtas situāciju COVID-19 un ņemot vērā 25.05.2020. Finanšu komitejas atzinumu par nepieciešamību novirzīt finanšu līdzekļus Bebrene pagasta pārvaldei jauna datora komplekta iegādei, lai nodrošinātu pārvaldes darbību attālināti, **novada dome nolēma novirzīt** finanšu līdzekļus EUR 800,00 Bebrene pagasta pārvaldei jauna datora komplekta iegādei no pārējiem projektu realizācijai paredzētiem finanšu līdzekļiem. Pamatojoties uz augstāk minēto **veikt** atbilstošus **grozījumus** Ilūkstes novada domes saistošajos noteikumos Nr. 1-b/2020 “Par Ilūkstes novada pašvaldības 2020. gada budžetu”. **Kontroli** par šī lēmuma izpildi **uzdot** Finanšu nodaļai.

Pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 45. pantu, **novada dome nolēma apstiprināt** saistošos noteikumus Nr.5/2020 “Grozījumi Ilūkstes novada pašvaldības 2018. gada 31. janvāra saistošajos noteikumos Nr. 2/2018 “Par sociālajiem pakalpojumiem Ilūkstes novada pašvaldībā””. **Uzdot** kancelejas nodaļas vadītājam triju dienu laikā pēc saistošo noteikumu parakstīšanas nosūtīt saistošos noteikumus Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

BEBRENES VISPĀRIZGLĪTOJŠĀS UN PROFESIONĀLĀS VIDUSSKOLAS PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS NODAĻAS IZGLĪTOJAMO UZŅĒMŠANAS KĀRTĪBA 2020./2021. MĀCĪBU GADĀ

1. Bebrene vispārizglītojošās un profesionālās vidusskolas profesionālās izglītības nodaļa, 2020./2021.mācību gadā uzņem personas pēc vispārējās pamatizglītības, profesionālās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības vai profesionālās vidējās izglītības ieguves apmācībai klātienē latviešu valodā.
2. Saskaņojot ar dibinātāju, Bebrene vispārizglītojošās un profesionālās vidusskolas profesionālās izglītības nodaļa, uzņem izglītojamās šādās izglītības programmās:

- **Veterinārmedicīna, kods 33 640 01 (kvalifikācija – veterinārārsta asistents), apmācības laiks - 4 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo pamatizglītību);
- **Veterinārmedicīna, kods 35b 640 01 (kvalifikācija – veterinārārsta asistents), apmācības laiks - 1,5 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo vidējo izglītību);
- **Tūrisma pakalpojumi, kods 33 812 01 (kvalifikācija – ekotūrisma speciālists), apmācības laiks - 4 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo pamatizglītību);
- **Tūrisma pakalpojumi, kods 35b 812 011 (kvalifikācija – ekotūrisma speciālists), apmācības laiks - 1,5 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo vidējo izglītību);
- **Kokizstrādājumu izgatavošana, kods 33 543 041 (kvalifikācija – mēbeļu galdnieks), apmācības laiks - 4 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo pamatizglītību);
- **Kokizstrādājumu izgatavošana, kods 32 543 041 (kvalifikācija – galdnieks), apmācības laiks – 3 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo pamatizglītību);
- **Kokizstrādājumu izgatavošana, kods 35b 543 041 (kvalifikācija – mēbeļu galdnieks), apmācības laiks - 1,5 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo vidējo izglītību);
- **Ēdināšanas pakalpojumi, kods 33 811 02 (kvalifikācija – pavārs), apmācības laiks - 4 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo pamatizglītību);
- **Ēdināšanas pakalpojumi, kods 35b 811 02 (kvalifikācija – pavārs), apmācības laiks - 1,5 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo vidējo izglītību);
- **Ēdināšanas pakalpojumi, kods 32 811 02 (kvalifikācija – pavāra palīgs), apmācības laiks - 3 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo pamatizglītību);
- **Lopkopība, kods 33 621 04 1 (kvalifikācija-lopkopības tehniķis ar specializāciju zirgkopībā) apmācības laiks – 4 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo pamatizglītību);
- **Lopkopība, kods 35b 621 04 1 (kvalifikācija-lopkopības tehniķis ar specializāciju zirgkopībā) apmācības laiks - 1,5 gadi** (ar iepriekš iegūtu vispārējo vai profesionālo vidējo izglītību).

3. Dokumentus pieņem no 2020. gada 1.jūnija līdz 28. augustam.

- Persona, kura vēlas sākt mācības Bebreņu vispārizglītojošās un profesionālās vidusskolas profesionālās izglītības nodaļā, uzrādot dzimšanas aplieciņu vai pasi, iesniedz šādus dokumentus: iesniegumu direktoram, norādot izvēlēto profesionālās izglītības programmu un kvalifikāciju, pamatizglītību vai vidējo izglītību apliecinājošu dokumentu vai tā kopiju; sekmju izrakstu; medicīnisko izziņu Nr. 086/u-99; trīs fotogrāfijas (3 x 4 cm); izziņu par deklarēto dzīvesvietu.
- Dokumentu pieņemšana bez maksas.
- Personas Bebreņu vispārizglītojošās un profesionālās vidusskolas profesionālās izglītības nodaļā uzņem bez iestājpārbaudījumiem.
- Skolas administrācija 2020.gada 28.augustā paziņo par personas ieskaitīšanu izglītības iestādes izglītojamo skaitā.
- Izglītības programmu īstenošanu Bebreņu vispārizglītojošās un profesionālās vidusskolas profesionālās izglītības nodaļā sāk 2020. gada . septembrī.
- Skolas administrācija ir tiesīga pieņemt lēmumu par izglītojamo sastāva papildināšanu 1.,2.,3.,4. kursos mācību gada laikā, izvērtējot iepriekšējā izglītības iestādē apgūto mācību saturu.
- Izglītojamos, kuri 10 dienu laikā bez attaisnojoša iemesla nav uzsākuši mācības Bebreņu vispārizglītojošās un profesionālās vidusskolas profesionālās izglītības nodaļā ar direktora rīkojumu atskaita no izglītojamo skaita. Bebreņu vispārizglītojošās un profesionālās vidusskolas direktore Ē.Šaršune. **Novada dome nolēma apstiprināt** Bebreņu vispārizglītojošās un profesionālās vidusskolas profesionālās izglītības nodaļas izglītojamo uzņemšanas kārtību 2020./2021. mācību gadā.

Pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma "Par pašvaldībām" 21. panta 1. daļas 27. punktu, Zemes ierīcības likuma 5. panta 1. punktu, 8. panta pirmās daļas 3. punktu un Ministru Kabineta 02.08.2016. noteikumu Nr. 505 "Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi" 11.2., 13. punktu, un attīstības un uzņēmējdarbības komitejas 25.05.2020. atzinumu, **novada dome nolēma izstrādāt** zemes ierīcības projektu pašvaldības nekustamajam īpašumam Raiņa iela 49, Ilūkste, īpašuma kadastra Nr. 4407 001 0149, nosakot nepieciešamos nosacījumus projekta izstrādei: izstrādāt zemes vienības sadales projektu, zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4407 001 0149 – 30685 m² platībā, sadalot divās zemes vienībās, saskaņā ar grafisko

pielikumu; projektā uzrādīt visas atdalāmo zemes vienību esošās aizsargjoslas un apgrūtinājumus; zemes ierīcības projekts jāizstrādā, saskaņā ar Ilūkstes novada spēkā esošo teritorijas plānojumu un Ministru Kabineta 02.08.2016. noteikumiem Nr. 505 "Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi" un pamatojoties uz Valsts Zemes dienestā 21.07.2005. reģistrēto zemes robežu plānu; projekta grafiskā daļa jāaskaņo ar AS "Latvenergo" un pašvaldību; projekta grafiskā daļa pirms apstiprināšanas novada domē, jāreģistrē SIA „Mērniecības Datu Centrs” pašvaldības datu bāzē. Zemes vienību platības var tikt precizētas, veicot zemes robežu kadastrālo uzmērīšanu. **Uzdot** nekustamo īpašumu nodaļai veikt visas nepieciešamās darbības (organizēt zemes ierīcības projekta izstrādi, zemes vienību uzmērīšanu, to reģistrēšanu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā u.t.t.) atsevišķo zemes īpašumu ierakstīšanai zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda. **Nodot** atsavināšanai jaunizveidoto zemes īpašumu, nosakot atsavināšanas veidu – pārdošana par brīvu cenu ēkas Raiņa ielā 51A, Ilūkstē, kadastra apzīmējums 4407 001 0149 013, īpašnieci L.Š. **Uzdot** Nekustamo īpašumu uzraudzības komisijai organizēt atsavināšanas procesu.

Pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 27. punktu, Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 14. un 15. pantu, Ministru Kabineta 08.12.2015. noteikumu Nr. 698 "Adresācijas noteikumi" 2.8., 9., 14. punktu un 31.2. punktiem un ņemot vērā Attīstības un uzņēmējdarbības komitejas 25.05.2020. atzinumu, **novada dome nolēma mainīt** zemes vienībai, kadastra apzīmējums 4490 001 0020, un uz tās esošām ēkām ar kadastra apzīmējumiem 4490 001 0021 011, 4490 001 0021 006, 4490 001 0021 005 adresi "Dzirnavas 1", Pašulīene, Šēderes pag., Ilūkstes nov. (kods Adrešu klasifikatorā: 105758962) uz "Strautiņi", Pašulīene, Šēderes pag., Ilūkstes nov. **Mainīt** adresi "Dzirnavas 2", Pašulīene, Šēderes pag., Ilūkstes nov. uz "Strautiņi", Pašulīene, Šēderes pag., Ilūkstes nov. ēkām ar kadastra apzīmējumiem 4490 001 0021 002, 4490 001 0021 003, 4490 001 0021 004. **Nomainīt** nekustamajam īpašumam **nosaukumu** no "Dzirnavas 1" uz "Strautiņi", Šēderes pag., kadastra Nr. 4490 001 0020. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi. Lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā atbilstoši Administratīvā procesa likuma 189. pantā noteiktajam.

Pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 21. panta pirmās daļas 14. punkta "a" apakšpunktu un 27. punktu, Medību likuma 1. panta 4., 9. un 10. punktu un saskaņā ar 24.04.2014. pašvaldības noteikumiem Nr. 7/2014 "Kārtība, kādā nosakāma maksa par medību tiesību izmantošanu Ilūkstes novada pašvaldībai piederošās vai piekritošās medību platībās", un ņemot vērā Attīstības un uzņēmējdarbības komitejas 25.05.2020. atzinumu (prot. Nr.6, 20.Aš), **novada dome nolēma nodot** biedrībai "Daugavpils mednieku un makšķernieku saimniecība", reģ. Nr. 40008006196, **medību tiesības** Šēderes pagastā pašvaldībai piekritīgajās un pašvaldības rīcībā esošajās zemes vienībās, saskaņā ar iznomājamo medību platību sarakstu (pielikumā). **Noteikt** medību tiesību nomas maksu gadā par 1 ha EUR 0.30 un PVN. **Noteikt** medību tiesību nomas līgumā par medību tiesību nomu biedrībai "Daugavpils mednieku un makšķernieku saimniecība" (Nomniekam) sekojošus pienākumus: Medību tiesības izmantojamas saskaņā ar LR normatīvajos aktos noteiktajām prasībām medību platību izmantošanā un apsaimniekošanā; Medību tiesības izmantojamas savā darbībā ievērojot zemju (iznomājamā platībā) pasargāšanu no medijamo dzīvnieku postījumiem un ievērojot Iznomātāja norādījumus zemju (iznomājamā platībā) pasargāšanā no bebru un pārnadžu postījumiem; Mednieku kolektīvs apņemas savā darbībā veikt visus pasākumus, lai pasargātu iznomājamās zemesgabalus no bebru postījumiem un bebru veidojumiem, un lai mazinātu bebru izraisītus applūdinājumus zemesgabalos. **Uzdot** pašvaldības izpilddirektorei viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas noslēgt medību tiesību nomas līgumu ar biedrību "Daugavpils mednieku un makšķernieku saimniecība". **Uzdot** Šēderes pagasta pārvaldniekam divu mēnešu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas noslēgt vienošanos ar iznomāto zemju nomniekiem par izmaiņām zemes nomas līgumos. Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam. Lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā atbilstoši Administratīvā procesa likuma 189.pantā noteiktajam.

Pārskatu sagatavoja:
Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste
Aija Piļka

Ilūkstes novada pašvaldības pārstāvju tikšanās ar biedrības “Latvijas Ģenerāļu klubs” pārstāvjiem, Ilūkstē, 2020. gada 17. jūnijā.

PASĀKUMS, KAS SALIEDĒS LATVIJAS JAUNIEŠUS SAVAS ZEMES PATRIOTISMAM UN VĒSTURES IZZINĀŠANAI

Ilūkstē, š.g. 17. jūnijā Ilūkstes novada pašvaldības priekšsēdētājs **Stefans Rāzna** un Ilūkstes novada pašvaldības pārstāvis **Reinis Līcis** tikās ar bijušo jūras kara flotes virsnieku, viceadmirāli, Latvijas Republikas Nacionālo Bruņoto spēku komandieri **Gaidi Andreju Zeibotu**, ģenerāli **Juri Vectirānu** un pulkvedi **Gunāru Vizuli**.

Tikšanās mērķis bija gaidāmā **10. gadu jubilejas pasākuma “Latviešu karavīrs laikmetu griežos”** četrpusēja sadarbības līguma noslēgšana starp **Ilūkstes novada pašvaldību, biedrību “Latvijas Ģenerāļu klubs”, Jaunsardzes centru, Latvijas Republikas Zemessardzes štābu**. Minētais pasākums notiks **Ilūkstes novadā š.g. 5. un 6. novembrī**.

Šādu ikgadēju pasākumu rīkošanas iniciators ir biedrība “Latvijas Ģenerāļu klubs”, kas sadarbojoties ar Latvijas pašvaldībām, iesaistot arī citus sadarbības partnerus, vēlas veidot jauniešos dziļāku izpratni par “Lāčplēša dienas un 18. Novembra” nozīmi Latvijas vēsturē. Skaidrot armijas un karavīra lomu vēsturiskā aspektā un mūsdienu skatījumā. Šādi pasākumi notiek divas dienas, un tajā piedalās jaunieši līdz 18 gadu vecumam, kas ir Latvijas Mazpulku organizācijas, vai Latvijas Skautu un gaidu organizācijas, vai Jaunsardzes centra dalībnieks. Pasākums ik gadu notiek kādā no Latvijas novadiem.

Pirms līguma parakstīšanas, klātesošie devās pie Lāčplēša kara ordeņa kavalieriem veltītajām piemiņas stēlām, lai Latvijas Republikas atceres dienā, pieminētu 1940. gada 17. jūnija Latvijas Republikas okupācijas dienu un atdotu godu kritušajiem karavīriem par brīvu un neatkarīgu Latviju. Piemiņas brīdī aizkustinošus, patriotiskus un svētus vārdus veltīja Gaidis Andrejs Zeibots un Stefans Rāzna.

Atklājot tikšanos, **viceadmirālis un biedrības “Latvijas Ģenerāļu klubs” valdes priekšsēdētājs Gaidis Andrejs Zeibots** pateicās Ilūkstes novada pašvaldībai par iespēju būt Ilūkstē, un uzsvēra, ka: “Ne-

skatoties uz pandēmijas izraisītām sekām, un tuvojošos novadu reformu, mums jābūt gataviem šo pasākumu organizēt un novadīt. Šis pasākums būs sevišķs ar to, ka šogad mums būs desmitgades pasākums, šeit Ilūkstē būs un piedalīsies 11 pašvaldības no novadu reformas iecerētajām jaunajām 42 pašvaldībām. Es domāju, ka šis pasākums būs nākotnes pasākums, mūsu jaunatnes saliedēšanai, mūsu jauniešu patriotisma audzināšanai.”

Tikšanās gaitā **Ilūkstes novada pašvaldības priekšsēdētājs Stefans Rāzna** uzrunājot klātesošos biedrības “Latvijas Ģenerāļu klubs” pārstāvjus, izteica pateicību Ilūkstes novada pašvaldības vārdā: “Par izrādīto godu mūsu novadam, ka šeit tiks rīkots tik nozīmīgs pasākums. Biedrības “Latvijas Ģenerāļu klubs” izvēle ir bijusi tālredzīga, jo Ilūkstes novads ir vēstures bagāts. Ilūkstes apkārtnē gan 1. Pasaules karā, gan Neatkarības karā, brīvības cīņās bija daudzas spilgtas un izšķirošas epizodes. Toreiz bija laiks, kad Latvijas armija vēl nebija izveidota, un šeit tika nodibināts Augškurzemes pulks. Pasākumu 4. un 5. novembrī esam gatavi novadīt no visas sirds.”

Viceadmirālis Gaidis Andrejs Zeibots atklāja, ka: “Ilūkstes novada izvēle bija kolektīvs lēmums, un tajā piedalījās jaunsargi, skauti, gaidas, mazpulki un biedrība “Latvijas Ģenerāļu klubs”. Un nodeva oficiālu sveicenu tikšanās dalībniekiem no novadnieka, Romas Katoļu baznīcas Rīgas arhibīskapa metropolīta Zbigneva Stankeviča: “Viņš ir gatavs piedalīties pasākumā, sūta savus sveicienus un savu svētību.”

Jautājot **viceadmirālim Gaidim Andrejam Zeibotam: “Biedrība “Latvijas Ģenerāļu klubs” ilgu gadus sadarbojoties ar jauniešu organizācijām, apmeklējot Latvijas skolas, uzrunājot bērnus, jauniešus, kurās Latvijas vietās, lielās pilsētās vai mazos pagastos viss vairāk ir jūtama darbošanās, jauniešu patriotiskā degsme, vēlme līdzināties Latvijas karavīram laikmeta griežos?”**

Gaidis Andrejs Zeibots: “Atbilde būs diezgan gara. Ir vairāki iemesli, kāpēc biedrība “Latvijas Ģenerāļu klubs” sāka pievērsties tēmai “Latvijas karavīrs laikmeta griežos”. Lielu lomu spēlēja “Skolēnu Cēsu pulks un karavīru tradīciju saglabāšana”. Toreiz Cēsu kaujās piedalījās skolnieku rota no 10 Vidzemes skolām – Alūksnes Glikas ģimnāzijas, Gaujienas

Ilūkstes novada pašvaldības pārstāvju tikšanās ar biedrības “Latvijas Ģenerāļu klubs” pārstāvjiem, Ilūkstē, 2020. gada 17. jūnijā. No kreisās puses: pulkvedis Gunārs Vizulis, Ilūkstes novada pašvaldības pārstāvis Reinis Līcis, Ilūkstes novada pašvaldības priekšsēdētājs Stefans Rāzna, viceadmirālis Gaidis Andrejs Zeibots, ģenerālis Juris Vectirāns.

ģimnāzijas, Smiltenes, Valkas, Limbažu, Cēsu, Valmieras, Mazsalacas un Stalbes ģimnāzijām. Šo tradīciju saglabāšanas sakarā, biedrība jau no 1997. gada katru gadu apbraukāja šīs minētās skolas. Mēs pārbaudījām, kā tās strādā, iepazīnām tradīcijas, darbību, un kā rit skolas dzīve. Un mēs redzējām skolu atšķirības.. Ļoti svarīgi un būtiski – kas un kā šīs lietas vada un dara. Skolotājam ir jābūt kopā ar bērniem, un kopā ar viņiem ir jārok ar lielo lāpstu. jāizzina nezināmais, tā var nokļūt pie labākā rezultāta. Atšķirības ir tajās skolās, kur ar bērniem nodarbojas ļoti patriotiski noskaņoti skolotāji, vadītāji. Tur rezultāts ir daudz labāks. Atšķirības nav skolniekos, bet skolotājos. Runājot par patriotismu un bērniem, jauniešiem – viņi ir fantastiski, labi, brīnišķīgi. Lielākais sasniegums ir tad, kad patriotiskie pasniedzēji bērnus ir ieinteresējuši, viņus ir pavirzījuši uz lietām, kurās viņiem gribas būt un par ko kļūt. Ja ir labs skolotājs, aiz viņa bērni ne tikai ies, bet skries, tālāk stāsies zemessardzē, Aizsardzības akadēmijā. Zināmu pieredzi guvuši jaunsargi, skauti, mazpulki un vanadzēni – katrs ir uz kaut ko spējīgs, bet savā starpā nesarunājas, jo ir savas ambīcijas. Tādēļ mēs šo pasākumu plānojam un aicinām visas šīs organizācijas kopā runāt par Latvijas vēsturi un Latvijas nākotni, tādēļ mēs arī audzinām šos patriotus. Kādā pasākumā Skrundā, mazpulcēni saka, ka “Mēs ar šīm lietām nenodarbojamies. Mēs audzējam tomātus, kartupeļus, sīpolus, ķiplokus.” Bet mēs viņiem parādījām, ka ķiploku audzēšana ir patriotisms. Tajās skolās kur darbojas jaunsardze, jūtamas atšķirības dažādās situācijās, uzvedībā, disciplīnā, savstarpējās attiecībās. Jaunsardzes organizācija zināmā mērā jauniešus disciplinē. Ir jāstrādā, jā māca lai jaunie cilvēki atšķirtos ar savu stāju, attieksmi. Skolās bērniem ir lielas spējas, viņus apbrīnoju. Biedrībai “Latvijas Ģenerāļu klubs”, strādājot ar ilgu gadu krāto pieredzi, sapratusi – viena no lielākajām Latvijas nelaimēm ir tā, ka mēs viens ar otru neprotam sarunāties, draudzīgi sadzīvot. 17. jūnija kontekstā, kādēļ mūs okupēja Padomju Savienība 1940. gadā? Nepareiza taktika meklējama jau 1935./1936.gadā, toreiz bija sagatavoti militārās sadarbības līgumi ar Lietuvu un Igauniju – bija izveidota Baltijas Antante, kas nespēja vienoties, tāpēc ka neprata sarunāties. Katrā lietā katrai valstij bija savas ambīcijas. Ja toreiz mums būtu noslēgts militārās sadarbības līgums, un ja ar mums kopā būtu bijusi arī Somija, es domāju, ka Padomju

Savienība neuzdriktētos spert tādu soli.”

Aija Piļka: “Vai Jūs varat pastāstīt kādu spilgtu piemēru, kā tiek ieinteresēts un pievērstis bērns, jauniešs vēstures izzināšanai - karavīru ikdiena, kaujas, tradīcijas? Kā dodat iespēju viņiem izpausties uz vēstures fona?”

Gaidis Andrejs Zeibots: “Mums darbošanās pamatā, kā jau minēju, ir aktualizēt tēmu “Latviešu karavīrs laikmeta griežos”. Pasākumu ietvaros, katru gadu februāra sākumā tiek izsludināts radošo darbu konkurss. Sākumā noformējums bija vienkāršs, lai jaunieši lēnām, pamazām visā ieietu. Sākumā bija tēma “Manas ģimenes saknes”, tika iesūtīti darbi, aprakstot ģimenes cilvēkus, kas bijuši strēlniekos. Sākumā bērni savus darbus iesūtīja esējās, bet sapratām, ka bērniem vairāk patīk darboties radoši. Tagad formāts ir kā katrs vēlas, droši var izteikt doto tēmu kā vislabāk padodas. Lasot šos iesniegtos darbus, tajos redzams, kā un kādā veidā mēģina atrast šīs ģimenes saknes, ar tām var lepoties, parādīt to nozīmi. Izpildījumi ir bijuši dažādi, ir bijis vienkāršs, bet dziļš un aizkustinošs darbs, uzrakstīts uz dažām lapām, raksts par savu tēvu. Tas nav viegli, pamēģiniet! Tas ir spēks un griba no rakstītāja puses, atklāt ko tādu. Ir arī bijušas veselās mapes, no interneta resursiem iegūta informācija, sakopēta veselām slaidiem, bet darbā no paša jaunieša maz lasāmas paša domas. Katru gadu mēs ejam uz priekšu. Šogad esam izsludinājuši pilsonisku konkursu, bērni ir radoši, viņi zinās ko rakstīt, šī gada tēma ir ļoti vienkārša “Es esmu Latvija”, un kas piestrādās pie šīs tēmas, ir īsts Latvijas patriots. Radošais konkurss noslēgsies 1. oktobrī. Gadās, ka pie radošajiem darbiem savu roku pieliek skolotāji, vadītāji, bet neskatoties uz to, arī pats bērns, jauniešs no šī procesa ir guvis kādu zināmu pieredzi. Pasākumā novembrī Ilūkstē mēs vēlamies sapulcēt bērnus un jauniešus no visas Latvijas, no dažādām vietām. Kādreiz šāda veida pasākumos taisījām konkursus un sacensības, tagad vēlamies, lai dalībnieki iepazīstas ar Ilūkstes novada vēsturi. Paredzētās nakts stafetes bērniem un jauniešiem būs vairāk kopā būšana, lietderīga izklaide, galvenais, ka viņi iepazīsies ar novada vēsturi un vēsturiskām vietām.”

Aija Piļka: “Sadarbojoties ar pašvaldībām, organizācijām, ir kādas epizodes, kas pārsteigušas pa šiem darbības gadiem?”

Gaidis Andrejs Zeibots: “Man nāk prātā Daugavpils. Bija grūti ar plānošanu un organizēšanu. Mēs mēģinām vairāk darīt ne priekš sevis, bet vairāk priekš pašvaldībām. Es domāju, ja kāds pasākums notiek pašvaldībā, tā ir liela ieguvēja, sadarbojoties. Daugavpilī mēģinājām daudzas lietas izdarīt. Piemēram, Daugavpilī līdz 1940. gadam bija Pulkveža Brieža iela, tagad tās ielas nav. Vēlējāmie atjaunot ielas nosaukumu. Pusotru gadu pirms pasākuma sākām darboties, bet mums neizdevās. Esam Jēkabpilī iestādījuši pie atjaunotas ielas veselu koku aleju, Daugavpilī cīnījāties, lai iestādītu vienu koku, un to varējām izdarīt kādā iekšsētā, jo ielas tur vairs nav. Esam pieredzējuši dažādus brīnumus, nekompetenci, ko dažreiz bērni un jaunieši uztvēruši ar nopietnību, un tie nav tie pozitīvākie piemēri, atrodas šādi cilvēki, kas dzīvo mūsu vidū. Ir liels prieks, ka bērni dodas uz muzejiem, staigā ar jaunākajām tehnoloģijām, meklē informāciju, redz un tausta reālas lietas, ne sēž skolas solā un izlasa grāmatā nodaļu fragmentus, citreiz pat neizprotot vielu. Svarīga ir arī atmiņu vēsture, tā ir jāfiksē priekš tālākām paaudzēm, un prieks, ka atrodas muzeji, kas jau veido tādus krājumus.”

Aija Piļka: “Kāds būtu Jūsu vēlējums tiem bērniem, jauniešiem, kuri gatavojas braukt uz Ilūksti, piedalīties novembra pasākumā “Latviešu karavīrs laikmeta griežos”?”

Gaidis Andrejs Zeibots: “Braukt uz Ilūksti tikai ar pozitīvām domām, ar spēkiem sadarboties. Mans novēlējums ir saistīts ne tikai ar rudens pasākumu. Novēlu visiem, lai neskar nekādas pandēmijas sekas, lai bērni sāk atkal socializēties, tikties ar saviem draugiem, normāli atgūt spēkus un izturību, būt ar labām sekmēm mācībās, un tad viss būs labi.”

Ar viceadmirāli Gaidi Andreju Zeibotu sarunājās:
Ilūkstes novada pašvaldības
sabiedrisko attiecību speciāliste
Aija Piļka

Red. piez.:

Augškurzemes pulks bija Latvijas brīvības cīņu laika militāra vienība, kas no 1919. gada 13. jūnija līdz 16. augustam Sēlijā cīnījās pret lieliniekiem. Līdz 1919. gada jūlija vidum pulks Ilūkstes apriņķa kara komandanta Indāna vadībā darbojās Lietuvas armijas militārajā pakļautībā un apgādībā, piedaloties tās uzbrukumā Bebrenes un Dvietes virzienā. Pulka štābs atradās Asares muižā, pulkā bija ap 600 vīru, tas bija bruņots ar strēlnieku ieročiem, ieskaitot 6 balsta ložmetējus un 8 rokas ložmetējus. 1919. gada 16. augustā Augškurzemes pulks tika pārformēts par 3. Jelgavas kājnieku pulka 3. bataljonu, kas piedalījās Līvānu atbrīvošanā. 1920. gada sākumā bataljons piedalījās Daugavpils kaujās un Rēzeknes atbrīvošanas operācijā.

Cēsu pulka skolnieku rota - Cēsu pulka 8. rota bija Latvijas armijas vienība Brīvības cīņu laikā. Pēc Valmieras atbrīvošanas 1919. gada 26. maijā Valmieras reālskolas vingrošanas skolotāja Alfrēda Lukstiņa (vēlāk - pirmais rotas virsseržants) vadībā sākās brīvprātīgo skolnieku reģistrēšana kaujas un pašaizsardzības grupas izveidei. Par piemēru tika ņemta viena no Igaunijas armijas skolnieku rotām, kas piedalījās Valmieras atbrīvošanā. Pirmo brīvprātīgo grupu uzturēja pilsētā kārtību, pildīja sardzes dienestu, kā arī sniedza atbalstu igauņu vienībām kaujas darbībā. 30. maijā Valmierā ienāca Ziemeļlatvijas brigādes Cēsu pulka daļas. Radās ideja pārveidot skolnieku brīvprātīgo grupu par regulāru karaspēka vienību. 1.—2. maijā Valmierā pieteicās aptuveni 70 skolnieki un daži studenti. Kā pirmais pieteicās Valmieras reālskolas audzēknis A.Liepiņš. Daži no brīvprātīgajiem atveda arī zirgus un ieročus. Ap 20 brīvprātīgo piekomandēja Cēsu pulka sakaru komandai un citām apakšvienībām. 31. maijā Latgales partizānu nodaļa atbrīvoja Cēsis, bet 1. jūnijā pilsētā ienāca 2. Cēsu kājnieku pulka daļas. Cēsu reālskolas direktora Longina Ausēja aicināti, no apkārtējām skolām pieteicās vēl 38 skolnieki, kurus organizēja virsleitnants Gustavs Grīns (vēlāk rotas pirmais komandieris). Abu grupu apvienošana notika 5. jūnijā Cēsu progimnāzijas telpās, kur vienībai tika izsniegtas šautenes (angļu un krievu parauga) un municija. 6. jūnijā saformētā rota tika

Ilūkstes novada pašvaldības priekšsēdētājs Stefans Rāzna, Ilūkstē, 2020. gada 17. jūnijā.

Viceadmirālis Gaidis Andrejs Zeibots, Ilūkstē, 2020. gada 17. jūnijā.

ieskaitīta Cēsu kājnieku pulka sastāvā kā 8. rota. Saformēšanas brīdī rotā bija 108 karavīri. Par rotas komandieri 7. jūnijā iecēla virsleitnantu Grīnu. Neoficiāli tā tika dēvēta par Cēsu pulka 8. brīvprātīgo skolnieku rotu. Rotas karavīru vecums bija no 14 līdz 20 gadiem.

Rotas ietērps bija melni vai aizsargkrāsas krievu parauga formas krekli un melnas lakādas jostas ar misiņa sprādzi, uz kuras bija Valmieras reālskolas krieviskā nosaukuma abreviatūra — *B.P.V.*; pie skolas formas cepures bija kokarde nacionālajās krāsās; ap roku saite ar uzrakstu — “2.Z.K.P.” (2. Cēsu kājnieku pulks). Rotas devīze bija — «No zobena saule lēca»; krūšu nozīme — dzintara rombs, uz kura attēlota lecoša saule ar ar stariem un zobens.

Skolnieku rota piedalījās visās Cēsu pulka izcīnītajās kaujās, sākot ar Cēsu kaujām. Pirmo sadursmi rotas izlūki piedzīvoja jau 5. jūnijā uz Amatas tilta, kad viņi kā apkārtnes pazinēji tika piekomandēti pie igauņu bruņu vilciena *Kalew*.

Foto: Aija Piļka.

Organizē:
ILŪKSTES NOVADA
PAŠVALDĪBA

ILŪKSTES ESTRĀDĒ

Grāvju iela 2A

4. JŪLIJĀ
21.00

IEEJA
BEZ MAKSAS

DĀVĀJOT JAUNUS IEDVESMAS SPĀRNUMS

Koncertā piedalās:

MĀRTIŅŠ RUSKIS, KRISTĪNA ZAHAROVA, DAINIS SKUTELIS,
JĀNIS STĪBELIS, ORANŽO MEITENU TRIO - OLGA STUPIŅA,
INTA GUDOVSKA, ĀNITA LEVŠA

DEJOTĀJI IEVAS KEMLERES VADĪBĀ

MUZIKĀLĀ GRUPA - JURIS KRISTONS, MĀRČIS AUZIŅŠ,
MODRIS LAIZĀNS, IVARS KALNIŅŠ

KONCERTA VADĪTĀJS MĀRIS GRIGALIS

SUBATE UN
PRODES
PAGASTS

BEBRENES
PAGASTS

DVIETES
PAGASTS

ŠĒDERES
PAGASTS

"KAD KOPĀ SAVIJAS NOVADA PAGASTI...!"

PILSKALNES
PAGASTS

EGLAINES
PAGASTS

Labdien, Dārgo "Ilūkstes Novada Vēstis" lasītāj!

Esam brīnišķīgā laikā! Jūnijs mums ir atnesis vasaru ar skaisto rožu mošanos piemājas dārzos, smaržīgo peoniju pulcēšanos zem baltām logu rūtīm, ar plašo lauku un zaļo pļavu rotām – lepnām magonēm, dejojošām rudzupuķēm un dziedošām margrietiņām. Viss dabas krāšņums ievijas ozollapu vainagā - caur Vasaras saulgriežu gudrību, spēku un daili. Un varam būt laimīgi, ka tas viss pieder mums – Cilvēka Dvēsele un Sirds gavilē!

Vēlos dāvat Jums piedzīvojumu sešos patiesos stāstos. Katram no tiem ir savs krāšņums, kurā atveras cilvēku patiesās Domas, iemirdzas Dvēseles stīgas un staro vienkārša, skaista Sirsnība.

Šo mēnesi ceļoju pa novadu, uzrunājot pagastu pārvalžu vadītājus, kuru ikdienu ir nebeidzams darba ritums, atbildība, rūpes, par ikvienu no Jums. Viņi ir brīnišķīgi cilvēki, kas mīl savu zemi, pagastu, cilvēkus un darbu, kas viņiem uzticēts. Ik katrs atklājas ar ko īpašu un vērtīgu. Viesojoties pagastos, pirms uzklausot pārvaldniekus, veidoju sava redzējuma un sajūtu miniatūras.

Pēc vasaras brieduma, atnāks rudens augļu pildītiem groziem, cik tie būs lieli un sulīgi, atkarīgs ne tikai no saules, lietus, vēja, bet no mums pašiem – cik daudz mēs mīlam savu zemes stūrīti, cik pieliekam spēku, darba prieku, prātu un sirdi. Kļavu rokās degs uguns kuri, debesis iešvīkās pirmie gājputni. Tas būs laiks, kad mani ceļi vedīs pie Jums, dārgo lasītāj Tīksimies vēsās rudens pēcpusdienās grāmatu burzmā - pagastu bibliotēkās. Uzklausīšu Jūsu domas, priekšlikumus un stāstus par dzīvi Jūsu pagastā. Ceru uz Jūsu atsaucību un līdzdalību!

Uz drīzu tikšanās pagastu bibliotēkās!

*Ilūkstes novada pašvaldības
sabiedrisko attiecību speciāliste,
"Ilūkstes Novada Vēstis" redaktore
Aija Piļka*

BEBRENES PAGASTS

“Dzīvot saskaņā ar sevi, jebkurā dienā ieraudzīt saulesstariņu uz ko tiekšies. Priecāties, dzīve ir jādzīvo šī, tagadējā. Katrā dienā jāmeklē pozitīvais un skaistais, ticiet, tas ir atrodams.”

(Benita Štrausa)

Bebrenes pagasts izveidots 1864. gadā, apvienojot Bebreņu, Kaldabruņas un Kaminčā muižu pagastus. 1920. gada zemes reformas gaitā, Bebreņu muiža ar Julianovas, Akmeņu un Jauno pusmuižu tika sadalīta 111 vienībās (jaunsaimniecībās) 1843 ha kopplatībā. 1935. gadā Ilūkstes apriņķa Bebreņu pagasta platība bija 158,9 km², un tajā dzīvoja 3481 iedzīvotājs. 1945. gadā pagastā izveidoja Bebreņu, Ilzes un Kaldabruņas ciema padomes, bet pagastu 1949. gadā likvidēja. Bebreņu ciems (vēlāk pagasts) ietilpa Ilūkstes (1949-1962) un Daugavpils (1962-2006) rajonos. 1990. gadā ciemu reorganizēja par pagastu.

Pagasta kopējā platība – 102,8 km², zemes platība – 10277,5 ha, no tiem: 2550 ha meži, 6328 ha lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 173 ha ūdeņi, 1226,5 ha pārējās zemes.

Uz 2020. gada 1. janvāri Bebreņu pagastā deklarēti 783 iedzīvotāji.

Bebrenes pagastā darbojas: Bebreņu pagasta pārvalde, kultūras nams, bibliotēka, bērnudārzs, Bebreņu vispārīgizglītojošā un profesionālā vidusskola, feldšerpunkts, baznīca.

BEBRENE ●

Saule jau pacēlusies augšup, ejot garām dīķim, pa skaisti veidotu celiņu, pasmaidu par šī rīta jautro, dedzīgo un skaļo varžu kurkšēšanas sanāksmi. Līdz baznīcai un pils vārtiem cerīši jau plaukumā, bites vilinās klāt ziediem, gaiss cerīši salds. Vārtos pavīd sarkanoranžu magoņu atspulgi pils sienās. Pils zaļā parka ieskautā, man atgādina magoni viļņojošā laukā. Viss ziedu tvanā – ābeļziedi kūst laternu stāvos, un vēlēšanās apstāties pie tām un izsmaržot katru ziedu un saplūst ar šo trauslo sniegu - tā šajā rītā mani sveicina BEBRENE.

Tiekos ar Bebreņu pagasta pārvaldnieci **Benitu Štrausu**. Pagastu viņa vada jau 10. gadu, kopš 2009. gada. Pirms tam darbojās pagastā kā labiekārtošanas un tūrisma speciāliste. Dzimusi, augusi Bebreņē, pēc vidusskolas un augstskolas beigšanas, ceļi aizveduši uz citām Latvijas pusēm. Pirms 25 gadiem atgriezies pie dzimtas saknēm Bebreņē. Pēc profesijas bioloģijas skolotāja, viņa strādāja par agronomijas skolotāju toreizējā Bebreņu sovhoztehnikumā, vēlāk darbu uzsāka pagastā. Bebreņē tika izveidots aktīvo sieviešu klubiņš, iesaistījās tās aktivitātēs. Klubiņa mērķis bija Bebreņu vārda popularizēšana, līdzekļu piesaistīšana, lai organizētu kultūras un mākslas pasākumus. Bija tradīcija veidot plenēru “Zalktis”, kuros piedalījās mākslinieki, amatnieki, šeit radot un rādot savus darbus, tika rādītas teātra izrādes, rosījās vietējie mājažotāji ar savu produkciju. Klubiņš vēlāk ieguva citu veidolu, darbojoties citos virzienos. Pašlaik pagastā darbojas vairākas kopas un biedrības. Benita Štrausa: “Lepojos ar Bebreņu 11 reģistrētām un aktīvām biedrībām, kā arī ir daudz neregistrētas interešu grupas, kas darbojas uz pašiniciatīvu - audējas podnieks, stikla un zīda apgleznotājas, aktīva senioru kopa, kura apvieno visus pagasta seniorus. Viņi dzied, dejo, zīmē, ceļo - katrs atrod savu nodarbošanos.”

“Bebrenes Ilūkstī bija 2006.

pagasts kopā ar Pilskalni un viens no pirmajiem, kas gadā veidoja Ilūkstes novadu. Mēs bijām tie, kas cīnījās par šo novadu. 2009. gadā piedalījās pagastu pārvalžu vadītāju vēlēšanās. Piekritu tāpēc, ka man ir ļoti svarīga Bebrene, tās vārda un vietas saglabāšana, izaugsme, un lai pierādītu, ka arī laukos var notikt kaut kas skaists, un pats ciemats var augt. Bebrene ir viena no Sēlijas pērlēm, kas ir izveidojusies. Jebkurā pagastā galvenais ir cilvēki. Kādi viņi ir šeit, ko viņi dara, uz ko gatavi? Vai gatavi kaut ko darīt arī brīvprātīgi, neprasot atalgojumu? Esam ļoti aktīvi dažādu projektu rakstīšanā, kuros ir ieguldīts milzīgs darbs - cilvēku brīvprātīgi ziedotais laiks, zināšanas, idejas. Priecājamies, ka Ilūkstes novada pašvaldība to saprot, redz un atbalsta. Mums ir vīzija ko vēlamies un pamazām to sasniedzam.” - stāsta pārvaldes vadītāja.

Pagastā kā visur Latvijā, lauku reģionos pārsvarā dzīvo vidējā un vecāka gada gājuma cilvēki. Jaunie cilvēki tendēti doties uz lielākām pilsētām, demogrāfiskā situācija ir tāda, kādu mēs to redzam. “Esam priecīgi, ka mums izdevies ir noturēt Bebreņu vidusskolas statusu, pateicoties skolas profesionālās izglītības nodaļas bāzei. Šogad 12. klasei ir pēdējais izlaidums. Vidusskolas grupā nav palikusi neviena klase. Paliek 1.-9. klašu grupa un paliks tie, kas mācīsies tālāk profesiju. Popularizējot Bebreņu profesionālo vidusskolu, veidojam Atvērto durvju dienas, dažādas meistarklases un paraugdemonstrējumus. Tagad ir aktuāli piesaistīt jauniešus profesijas apgūšanai.” -

optimistisks skats pagasta pārvaldnieci.

Viņa atceras: “2009. gadā, kad sāku strādāt par pārvaldes vadītāju, bija daudz jauna, mācījos, apguvu darba procesu. Pienākumu paliek vairāk, pēdējais jaunākais - mums novadā nav vairs kultūras namu vadītāju, pārvaldei jāorganizē kultūras dzīve.”

Jautājot Benitai Štrausai: “Ar ko Bebrene lepojas?” Viņa atbild: “Mēs ļoti lepojamies ar savu Bebreņu muižas kompleksu un parku, baznīcu, aktivitātēm Putnu salā, kas atrodas dabas aizsargājamā joslā Dvīetes palienā. Tur esam izveidojuši informācijas centru “Gulbji”, tālāk seko Bebreņu dzirnavas, kas pārtop par skaistu izstāžu, koncertu un dažādu citu pasākumu vietu, ir daudzas vietas, kas saistītas ar senvēsturi - apmetņu vietas, pilskalni, senkapi, kā arī kultūrvēstures pieminekļi - grāfu Zībergu - Plāteru dzimtas kapliča Bebreņu kapos un bijušās Bebreņu muižas Čamaņu kapu kapliča, lepojamies ar daudziem dižkokiem.”

Bebrenes pagastā ir vidēji lielas zemnieku saimniecības, jo dabas reljefs šeit ir paugurains un nav iespējams veidot lielus, simtiem hektāru vienlaidus izvietotus apstrādājamus laukus. Šeit darbojas piena lopkopības un gaļas lopu audzēšanas saimniecības, atstīta arī aitu audzēšana, kā arī daļa zemnieku pievērsušies graudkopībai. Ir arī alpaku saimniecība, sporta zirgu audzētava, lopi un zirgi tiek audzēti arī savvaļā. Zemnieki audzē dažādus dārzeņus. “Man ir prieks, ka mums ir daudz gados jaunu zemnieku, kuri apguvuši pieredzi un papelnējuši naudu ārzemēs, atgriezušies savos vecvecāku, vecāku īpašumos, un darbojas. Tas ir liels ieguvums Bebreņu pagastam” - priecājas pārvaldes vadītāja.

Runājot par uzņēmējdarbību, augstā līmenī turpina strādāt veterinārās aptiekas, tiek sniegti kvalitatīvi veterinārie pakalpojumi, to novērtē un pateicas daudzas zemnieku saimniecības. Darbojas kokapstrādes uzņēmums un Bebreņu Tehniskais centrs - darbnīcas.

Pagastā tiek dots darbs bezdarbniekiem. “Pateicoties tam, ka viņi šeit nāk un strādā, pagasts ir tik slausts un sakopts. Pie viņu iniciatīvas un darba kvalitātes dažreiz nākas pacīnīties. Ar šiem cilvēkiem strādājot, ir jādabū tas pozitīvākais un labākais rezultāts. Šie cilvēki paši dzīvo pagastā un jūt šo vidi. Domāju, ka viņi lepojas ar to, ka ir pielikuši savu roku.” - saka pārvaldniece.

Viņa uzsver, ka: “Ļoti aktuāli, lai būtu normāli ceļi. Būtu jāsakārto tie uz katru zemnieku saimniecību, lai tie būtu izbraucami. Tas ir izdarāms pamazām un nav viegls process. Pa gadu iespējams sakārtot ļoti mazus posmiņus. Protams, tiek darīts viss iespējamais, lai novērstu ļoti sarežģītas situācijas, kur ceļš ir kļuvis neizbraucams.”

Jautājot par nākotnes iecerēm, Benita Štrausa saka: “Būtu labi, ja nākotnē būtu kādas novada pašvaldības atbalstītas programmas tieši mazajiem uzņēmējiem un aktīvistiem, lai varētu realizēt savu ideju tajā vietā kur dzīvo un vēlas strādāt un attīstīt savu mazo biznesu.” “Mana sirds un brīvais laiks ir daba, vides izglītība. Bebrene man ir svarīga un šeit paiet visa mana dzīve. Man ir zaļā domāšana, man ir svarīga daba un tās aizsardzība. Cilvēks nav pasaules “karalis”, viņš mēdz nedomāt soli uz priekšu, viss kas mums radīts apkārt, ir Dieva radīts, un bez tā visa pasaule nepastāvētu. Mani uztrauc tas, ka es neredzu un nejutu pēctecību Putnu salai. Pagaidām traucē materiālais aspekts, parkā neviens bez atalgojuma nevēlas strādāt.”

Nebeidzot sarunu ar Bebreņu pagasta pārvaldnieci, es ceru uz cilvēku iniciatīvu un vēlmi doties dabā, palīdzēt sakārtot šo īpašo vidi. Tajā pašā dzīvojam. Radīt prieku sev un citiem - tas ir tik vienkārši, vajag tikai vēlēšanos, laiks vienmēr atradīsies un pietiks.

DVIETES PAGASTS

Likumots ceļš paceļas uzkalniņā, vijas gar dzelteniem rapšu laukiem un zaļām bērzu birzēm. Rīts ir ausis, piemājas dārzi rožu pumpuros, tie lēnām raisās, nesteidzas uz sauli, vēl ir laiks līdz lielajai ziedēšanai. Ceļmalas grimst baltajos ābeļziedos, tik baltos kā baznīca ceļu krustcelēs - tāda mani sagaida DVIETE!

Tiekos ar Dvietes pagasta pārvaldnieci **Ivetu Ploni**. Viņa Dvietes pagastu pārvalda kopš 2009. gada 1. oktobra. Dzimusi, augusi, dzīvo un strādā visu savu mūžu Dvietē. Dvietes sākumskolā bijusi 1. - 4. klašu skolotāja, vēlāk kļūstot par Dvietes pamatskolas direktori. Vienmēr aktīva, darbīga, prasīga, pretimnākoša. Ik dienu, pēc darba pagasta pārvaldē, viņa dodas mājās uz savu zemnieku saimniecību, kas specializējas piena lopkopībā, rūpējās par savu nelielo govju pulku. Darbs saimniecībā dod viņai prieku, gandarījumu, un viņa nevar iedomāties: "Sēdēt bez darba, neko nedarot, vienmēr pavada kāda rosība, vienmēr atrodas kas darāms." - stāsta Iveta Plone.

Pagasts bez cilvēkiem nebūtu nekas. Viņa saka, ka: "Pagasta lielākā vērtība ir cilvēks. Viņš ir jāmotivē, jānovērtē viņa darbs, jāpaslavē, jādod izaugsmes iespējas, jāpalīdz. Labs vārds, uzmundrinājums cilvēkam nozīmē daudz. Ja cilvēks redz, ka ir vajadzīgs, sajūt pienācīgu attieksmi, viņš rod dzīvesprieku, spēku, drosmi, iedvesmu jauniem darbiem." - pārliecināta pārvaldes vadītāja.

Dviete var lepoties ar P.Sukatnieka mājām "Apsītes", Dvietes muižu un parku, kas piedzīvo labiekārtošanas darbus, un priecē cilvēkus dažādos pasākumos, kas tiek rīkoti gan parkā, gan estrādē.

Dvietes pagastā cilvēki no laika gala sakopj savas viensētas. Tiek rīkoti konkursi par

skaistāko, sakoptāko sētu. Labākie tiek apsveikti estrādē kāda pasākuma laikā, kad pulcējas daudz cilvēku, un visi var priecāties līdz par labi padarītu darbu.

Dvietē kultūras norises iespējamas tikai caur pašdarbību un pašiniciatīvu, kas pamatā balstās uz dažādu biedrību aktivitātēm. Tiek spēlēti teātris, dejas dažādas dejas, darbojas arī vidējās paaudzes tautas deju kolektīvs.

Biedrības ir aktīvas projektu rakstītājas. Par iegūto finansējumu tiek atjaunotas muižas bijušās ēkas, labiekārtota Dvietes apkārtnē.

"Ir priecīgi redzēt apkārt čalojam bērņus." - saka pārvaldniece. Sargājoties no pandēmijas, no lielajām pilsētām uz Dvieti atgriezās jaunas ģimenes, kas varēja strādāt attālināti, un reizē pavadīja, baudīja savu dzimto pusi. Un varbūt arī kāds šeit paliks uz ilgāku laiku. Bijušajā skolas ēkā ir izveidots pensionāts. Pagastā ir vairākas zemnieku saimniecības, kas specializējas piena lopkopībā, gaļas lopu audzēšanā, graudkopībā. Ir arī individuālisti, kas pievēršas zvejniecībai.

Lielākā daļa iedzīvotāju pagastā ir vidējās un vecākās paaudzes cilvēki. Daudzi ir nodarbināti savās viensētās, strādājot priekš sevis. Pagastā ir arī bezdarbnieki. "Bet, kas grib ko darīt, atradīs vienmēr ko sarīt." - saka pārvaldes vadītāja.

Sarunas laikā, par to var pārliecināties, paveroties pa logu, kur pagasta darbinieki gatavojas puķu stādīšanai pagasta centrā, zāles pļaušanai, lai priecētu ik vienu, kas iegriežas Dvietē.

"Dzīvot, strādāt, būt lepnēm par paveikto. Cienīt viens otru, būt gaišiem, atsaucīgiem, sadzīvot viens ar otru. Priecāties par savām un citu veiksmēm. Būt optimistiem"

(Iveta Plone)

19. gadsimtā Dvietes pagastā atradās Dvietes muiža ar Janopoles pusmuižu, kurā atradās Kurzemes guberņas pēdējā tūka manufaktūra. 1864. gadā uzcēla Dvietes katoļu baznīcas mūra ēku. Pirmā pasaules kara laikā cauri pagastam vairākus gadus gāja frontes līnija. Pēc 1920. gada agrārās reformas, Dvietes muižu ar pusmūžam 2613 ha kopplatībā sadalīja 235 vienībās (jaunsaimniecībās). 1935. gadā Ilūkstes apriņķa Dvietes pagasta platība bija 106,5 km² un tajā dzīvoja 2296 iedzīvotāji. 1945. gadā pagastā izveidoja Dvietes un Zariņu ciema padomes, bet pagastu 1949. gadā likvidēja. Dvietes ciems (vēlāk pagasts) ietilpa Ilūkstes (1949-1962) un Daugavpils (1962-2009) rajonos. 1954. gadā Dvietes ciemam pievienots likvidētais Zariņu pagasts, 1961. gadā Dvietes ciema kolhoza «Gaisma» teritorija pievienota Bebreņu ciemam, bet 1964. gadā daļa teritorijas pievienota Dunavas ciemam. 1990. gadā ciemu reorganizēja par pagastu. 2009. gadā Dvietes pagastu pievienoja Ilūkstes novadam.

Pagasta kopējā platība – 118,4 km², zemes platība – 11840 ha, no tiem: 7341 ha meži, 3389 ha lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 193 ha ūdeņi, 116 ha pārējās zemes.

Uz 2020. gada 1. janvāri Dvietes pagastā deklarēti 492 iedzīvotāji.

Dvietes pagastā darbojas: Dvietes pagasta pārvalde, kultūras nams, bibliotēka, feldšerpunkts, pasts, baznīca, veikals.

DVIETE

EGLAINES PAGASTS

“Esmu par tradīciju atgriešanos, kultūra būs tā, kas pacels Eglaini jaunā gaismā un izaugsmē. Mēs atrodamies nozīmīgās krustceles, ar bagātu kultūrvēsturisko mantojumu, kas rosina jaunām idejām, iecerēm. Mums ir ko rādīt un stāstīt citiem, tikai jārod iespējas - kā to realizēt.”

(Marta Petrova)

Eglaines pagasta nosaukums, platība un robežas laika gaitā vairākkārt mainītas. Līdz 20. gs. otrai pusei toreizējais Lašu pagasts atradās Ilūkstes apriņķī. 1945. gadā to sadalīja Eglaines un Lašu ciemā, kas ietilpa Ilūkstes rajonā, bet no 1962. gada - Daugavpils rajonā. No 1990. gada 19. aprīļa Eglaines ciema padome pārdēvēta par Eglaines pagastu. Šeit atrodas Lašu pilskalns, reiz bijušas vairākas muižas. Šī ir vieta, kur dzimis Vecais Stenders – bilžu ābece veidotājs. Eglaine augusi, pateicoties izveidotajai dzelzceļa līnijai. Pirmais vilciens gar Eglaini kursēja 1873. gadā, kad vēl nebija stacijas. Sākumā tā tika saukta par Jelovku. Eglaines stacijas ēka tika atklāta 1927. gadā. Padomju laikos kursēja pasažieru vilciens Daugavpils - Šauļi, kā arī tālsatiksmes vilciens Maskava - Kaļiņingrada. Vilciens no Daugavpils uz Šauļiem kursēja līdz 1998. gadam, bet mūsdienās pasažieru pārvadājumiem dzelzceļš netiek izmantots, līdz ar to, stacijas ēka ir slēgta. Ievēribas cienīga ir 1938. gadā celtā Eglaines pamatskola, kuras darbība šajā gadā tiks izbeigta. Ēka gaita jaunus, plašus uz izaugsmi un attīstību tendētus projektu īstenojumus.

Kopējā platība – 78,63 km², zemes platība 7862,9 ha, no tiem: 2544,7 ha meži, 281,7 ha krūmāji, 4179,4 ha lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 181,5 ha ūdeņi, 675,7 ha pārējās zemes.

Uz 2020. gada 1. janvāri Eglaines pagastā deklarēti 787 iedzīvotāji.

Eglaines pagastā darbojas: Eglaines pagasta pārvalde, pamatskola (tiks slēgta), feldšerpunkts, kultūras nams, bibliotēka, sporta zāle, vēstures centrs (Gotharda Frīdriha Stendera muzejs), pasts, 3 baznīcas, 2 veikali.

Ceļa malā sveicina baltais dievnams. Tā spilgtā smaile ievijas rudzupuķu zilajās debesīs, ik pa brīdim garām paslid mākoņu kuģis. Ceļš aizved līdz kādai acu nolaistai ēkai, aizslēgtās durvis vientulībā iegrimušas atmiņās, tajās skrien lokomotīves garām svilpēm, gaidas, steidzīgi soļi un skaļš balsis alkst doties nebeidzamā sliežu tālē. Koku ziedu plīvuri mirdz saules staros un esmu dzestra rīta klusumā - tāda man nāk preti EGLAINE.

Tiekos ar Eglaines pagasta pārvaldnieci **Martu Petrovu**. Eglainē viņa dzīvo kopš 1979. gada. Pēc studijām Jelgavā, toreizējā Lauksaimniecības akadēmijā, iegūstot agronomes - dārznieces specialitāti, viņa uzsāka darbu sovhozā "Eglaine". Gadu gaitā ieguvusi juristes izglītību Policijas akadēmijā. "Te ir mana vieta, šeit dzimuši, auguši mani bērni – divas meitas, un man ir trīs jauki mazdēli." - saka pārvaldes vadītāja. "Strādāju šeit par daiļdārznieci – agronomi, tad par agronomi. 90.-desmito gadu sākumā, sākoties privatizācijai, es un mana ģimene kļuvām par zemniekiem. Sākumā nodarbojāmies ar lopkopību, graudkopību. Saimniecībā vairāk darbojās vīrs, es pati piepalīdzēju. Saimniecība "Ozoli" aizvien pastāv un darbojas. Pienāca brīdis, kad vēlējās sevi apliecināt, piedalījās konkursā un ieguva algotu amatu Valsts Iepēmumu dienestā Daugavpilī. Tur nostrādāju 13 gadus. 2014. gadā Eglaines iedzīvotāji izteica vēlēšanos mani redzēt kā Eglaines pagasta pārvaldnieci. Bija šaubas, jo darbs bija nodrošināts Daugavpilī. Aprunājoties ar ģimeni, tiku atbalstīta, iesakot pamēģināt. 2014. gada nogalē kļuva par pagasta pārvaldes vadītāju Eglainē."

Eglaines pagastā ir ap 48 zemnieku saimniecībām. Šeit dzīvo un strādā zemnieki, kuru platības sniedz vairāk par 1000 ha. Attīstīta graudkopība,

lopkopība, gaļas lopu audzēšana. Daudzi specializējas uz lopu audzēšanu savvaļā. Darbojas rūpnīca, kas ražo plastmasas izstrādājumus. Viena zemnieku saimniecība ražo rapšu eļļu. Saimniecībās tiek ražoti dažāda veida sieri vietējam patēriņam. Ir saimniecība, kurā attīstīta dravniecība.

Zemniekiem, kuri iegādājušies moderno tehniku vajadzīgi strādāt gribošī cilvēki, kuri apgūtu jaunās tehnikas specifiku, bet pagastā trūkst nopietnu strādnieku un mācīties gribētāju. Cilvēki ar attiecīgu kvalifikāciju šeit ir retums. Strādāt uz Eglaines pagastu brauc gan no Ilūkstes, gan Daugavpils. Ir zemnieki, kas labprāt no lauksaimniecības tehnikumiem piesaista jaunos cilvēkus, apmāca un ievirza darbā, dodot viņiem izaugsmes iespējas. Tā ir pašu zemnieku iniciatīva, un pagastam tas ir ieguvums. Pagasta iedzīvotāji, kas dzīvo ārpus Eglaines centra, galvenokārt darbojas zemnieku saimniecībās, Eglaines pagasta centra iedzīvotāji nodarbināti gan zemnieku saimniecībās, gan dažādos Eglaines pagasta uzņēmumos.

Pieskaroties kultūras norisēm, pagastā darbojas dažādas biedrības, kas sekmē pagasta kultūrvēsturiskās vides izzināšanu, aktīvi darbojas luterāņu un katoļu draudzes. Katru gadu Eglainē marta mēnesī īpaši piemin 1949. gada skaudros notikumus, jūnija mēnesī svin skaisti Līgo svētkus Lašu pilskalnā. "Pēdējos gadus tas izmantots mazāk, bet ceram uz tradīciju atjaunošanu" - piebilst pārvaldes vadītāja. Augusta mēnesī tradicionāls pasākums ir Bērniņas svētki 5 gadus sasniegušiem Eglaines bērniem. Septembra mēnesī sportiski un atraktīvi tiek atzīmēta Tēva diena, pulcējot Eglaines pagasta ģimenes kopīgai atpūtai un svinēšanai. Novembra mēnesis pāriet patriotiskā gaisotnē, svinot Lāčplēša dienu un Latvijas proklamēšanas gadadienu, decembra mēnesis noslēdzas ar Ziemassvētku un Jaungada dažādiem pasākumiem.

Eglaine ir gatava jaunu attīstības plānu, ideju realizēšanai, sevišķi, kas attiecas uz kultūras, vēstures un tūrisma jomu. Pagasts ir bagāts un daudzveidīgs savā saturā, tikai atliek rast pareizo pieeju un rast līdzekļus, kas dotu pagastam izaugsmi ilgtermiņā.

EGLAINE ●

PILSKALNES PAGASTS

Ceļmalā uz galda margrietiņu pušķis iegrimis zilajā krūzē. Ceļš saules pielietis, Es iztēlojos to plavu, no kuras tās plūktas, un tās rokas, kas tās skārušas. Vecais parks laiski iegrimis sūnu zaļajos paklajos, un sajūtu senās pils vēsmas, tās uzplaiksnī vēl nedzisušos vārtu tumšajos stabos – tāda man pretī nāk PILSKALNE.

Tiekos ar Pilskalnes pagasta pārvaldnieci **Ludmilu Riekstiņu**. Viņas saknes nāk no Baltkrievijas, nonākot Latvijā, mācījās Maltas sovhoztehnikumā zootehniķes amatā. 1981. gadā kā jaunā speciāliste, tika nosūtīta uz kolhozu "Zemgale", kas atradās tagadējā Pilskalnes teritorijā. Pilskalnē viņa dzīvo jau 39 gadus. Sirdsprieku viņa rod dabā, mīl puķkopību, mīlākās puķes rozes, lilijas, georgīnes. Viņa dārzā atpūšas, rod gandarījumu un jaunus spēkus.

No 1995. gada Ludmila Riekstiņa strādāja "Pilskalnes Siguldiņā", vadīja ekskursijas pa dabas takām, kā arī vadīja dabas taku uzlabošanas darbus, ko veica pagasta bezdarbnieki - tika remontēti tiltiņi, kāpnes, rūpējās par taku kārtību, tīrību un drošību. "Man ļoti pie sirds ir daba, cilvēki, viņu dzīve viensētās." - saka pārvaldniece, kas stājās amatā no 2009. gada augusta mēneša. Viņa saka: "Man vienmēr ir paveicies ar cilvēkiem. Viņi vienmēr ir labsirdīgi, saprotoši, atsaucīgi." Pārvaldniece atzīst, ka gadās kādas kļūdas, kaut kas neizdodas, bet pārsvarā, viss vienmēr ir risināms. Katru gadu pamazām plānojam kādus remontdarbus, apkārtnes sakārtošanu un uzlabošanu. Ilūkstes pašvaldība atbalsta, un lēnām virzāms uz priekšu."

"Mūsu ieguvums ir tas, ka atrodamies blakus Ilūkstes pilsētai, un ikdienā nav problēmas nokļūt uz bērnudārzu, skolu, polikliniku, baznīcām, veikaliem." - saka pagasta pārvaldniece.

Pilskalnes pagasta lielākā bagātība ir skaistā daba, to var iepazīt gan "Pilskalnes Siguldiņā", gan uzkāpjot 10 pilskalnēs. Pagastā atklāti 3 senkapi, apskatāmi daudzi kultūrvēstures pieminekļi.

Pagastā pārsvarā dzīvo vidējā un vecākā paaudze. Daļa jaunieši palikuši pagastā, daļa devušies uz lielākām pilsētām. "Lielākā bagātība pagastā ir brīnišķīgie un atsaucīgie cilvēki un zeme, kas nodrošina ar darbu un iztiku" - uzver Ludmila Riekstiņa.

Pilskalnes pagasta lauki ir sakopti, neskatoties uz to, ka zemniekiem trūkst kvalitatīvas darba rokas. Šeit atrodas ap 40 zemnieku saimniecībām, kas nodarbojas ar graudkopību, piena lopkopību, gaļas lopu audzēšanu, cūkkopību, dravniecību. Īpaša uzmanība pievērsta tūrisma jomai. Pagastā darbojas arī amatnieki.

Pagastā rit arī sava kultūras dzīve. Tradicionāli katru gadu vasarās notiek pasākumi sēju pilskalnā - Melnais kalns, rudenī norit Tūrisma diena,

Ziemassvētkos īpaši tiek rotātas pagastu mājas. Pagastā darbojas tautas deju ansamblis un vokālais ansamblis. Rosās arī dažas biedrības.

Runājot par mērķiem, vēlmēm - Ludmila Riekstiņa ir pārdomās par "Pilskalnes Siguldiņu: "Pašlaik man sāp dvēsele un sirds par šo skaisto vietu, būtu vajadzīgi jauni projekti lielākai infrastruktūras attīstībai, uzlabojot un veidojot mūsdienīgāku, atraktīvāku vidi, neskarot pašu dabu, lai cilvēki dabas takās gūtu daudz vairāk jaunu sajūtu un piedzīvojumus. Pašlaik dabas takās esošās koka figūras, kāpnes, tiltiņi noveco. Iespēju robežās tiek veikti labošanas darbi, bet tas ir atrisinājums uz neilgu laiku. Domāju, ka ir krasi jāuzlabo dabas taku izskats un funkcijas." Papildinot pagasta pārvaldnieces teikto, vēlos izteikt priekšlikumu nākotnes projektu veidotājiem - iekļaut un izveidot "Pilskalnes Siguldiņas" dabas takās īpašus nelielus, viegli pārvaramus maršrutus cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kas ērti varētu pārvietoties ratiņkrēslos, kā arī vecākiem ar maziem bērniem, kas pastaigā varētu doties, bērnus vizinot ratiņos.

Ludmila Riekstiņa vēlas pateikt lielu paldies pagasta iedzīvotājiem, kas brīvprātīgi velta savu brīvo laiku pagasta kapsētu sakopšanai, uzturēšanai kārtībā. Tie ir: Valdis Fjodorovs Ludvigoņas, Valdis Timšāns Kalvānu, Elita Kaļiņina un Juris Freitags Doļņajas, Jānis Lasovskis Kalvišķu kapsēta.

Pagasta pārvaldes svarīgs uzdevums ir ceļu pārraudzība. Primāri tiek veikti neatliekamie darbi, kā arī ikdienas un sezonu ceļu uzturēšanas darbi. Pagastā ceļu kopējais garums sastāda 97 km ar 38 ceļiem.

Par Pilskalnes pagastu stāstāmā ir daudz un redzēt vēl vairāk, tāpēc - labāk ir pašam doties un sajūst šīs vietas dabas lielo klātbūtni, cilvēku čaklumu, laipnību, vienkāršo un sirsnīgo smaidu, un pats galvenais - mīlestību pret savu zemi un sētu.

"Galvenais, lai katram cilvēkam dzīvē būtu vairāk gaismas un siltuma, lai katrs mēs lepotos ar savu novadu, ne tikai ar savu pagastu, un justos labi tur, kur dzīvojam, jo īstā laime - tās ir mājas!"

(Ludmila Riekstiņa)

Pilskalne rakstītajos avotos minēta jau 1550. gadā. Pēc 1920. gada zemes reformas, Pilskalnes muižu sadalīja 120 vienībās (jaunsaimniecībās) 1573 ha kopplatībā. 1935. gadā Ilūkstes apriņķa Pilskalnes pagasta platība bija 108,85 km², un tajā dzīvoja 2178 iedzīvotāji. 1945. gadā pagastā nodibināja Dolnajas, Gorbunovkas un Pilskalnes ciema padomes, bet pagastu 1949. gadā likvidēja. Pilskalnes ciems ietilpa Ilūkstes (1949-1962) un Daugavpils (1962-2006) rajonos. 1954. gadā Pilskalnes ciemam pievienoja likvidēto Dolnajas un Gorbunovkas ciemu kolhoza "Lāčplēsis" teritoriju, bet 1961. gadā Eglaines ciema kolhoza teritoriju. 1990. gadā ciemu reorganizēja par pagastu. 2006. gadā Pilskalnes pagasts iekļāvās jaunajā Ilūkstes novadā.

Pagasta kopējā platība - 124,69 km², zemes platība - 11840 ha, no tiem: 7341 ha meži, 3389 ha lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 193 ha ūdeņi, 116 ha pārējās zemes.

Uz 2020. gada 1. janvāri Pilskalnes pagastā deklarēti 865 iedzīvotāji.

Pilskalnes pagastā darbojas:
Pilskalnes pagasta pārvalde,
bibliotēka.

PILSKALNE

SUBATE UN PRODES PAGASTS

“Nezaudēt dzīves sparū un dzīves prieku, novērtēt to, kas mums ir dots, to, ko dara citi, ko darām paši!”

(Sofija Glūmane)

Senā Sēlijas pilsēta **Subate** agrāk bija nozīmīgs Kurzemes un Zemgales hercogistes, vēlāk Kurzemes guberņas austrumu daļas tirdzniecības un izglītības centrs.

Kopējā platība – 5 km², zemes platība 530 ha, no tiem: 96 ha apbūvētā zeme, 274 ha lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 53 ha meži, 77 ha ūdeņi, 30 ha pārējās zemes.

Uz 2020. gada 1. janvāri Subates pilsētā deklarēti 624 iedzīvotāji.

20. gs. otrā pusē Subatei tika pievienots Prodes pagasts.

Kopējā platība – 93,6 km², zemes platība 9314 ha, no tiem: 3882 ha lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 3740 ha meži, 695 ha purvi, 185 ha zeme zem ūdeņiem, 812 ha pārējā zeme.

Uz 2020. gada 1. janvāri Prodes pagastā deklarēti 241 iedzīvotājs.

Subates pilsētā darbojas:

Subates pilsētas un Prodes pagasta pārvalde, kultūras nams, pamatskola, mūzikas skolas filiāle, bērnudārzs, 2 pansionāti, feldšerpunkts, aptieka, pasts, 2 veikali.

Subates pievārtē pretī izritinās plata, tumši zila ezera šleipe; Tā lēnām raisoties vaļā, paver acīm senu koka māju jumtus, zem baltām logu rūtīm kuplo peoniju puduri, bites apjukušas no ziedu pārpilnības, maldās bezgalīgā ceriņu saldumā, reibina savās smaržās, to dziesmas atbalsojas visā pilsētā - uz senā bruģa, māju lieveņiem, rasas lāsēs pieneppūku pļavā, vēsajos vārtu kruzīšos pie baznīcas torņa, pat Tēvreizies vārdos, kas izskan aizejot pilsētas ielās - tādu es ieraudzīju un sajutu SUBATI.

Jūnija agrais rīts mani atvedis uz tikšanos ar **Sofiju Glūmani** - Subates pilsētas un Prodes pagasta pārvaldnieci. Visa viņas dzīve saistās ar Subati un tās apkārtni. Nākusi no Prodes pagasta, mācījusies Baltmūižas pamatskolā, vēlāk Aknīstes vidusskolā. Pirmās darba gaitas uzsākus Subates pastā. Tajā laikā Subatē divi sovhozi “Padomju ceļš” un “Liesma”, kas specializējās piena lopkopībā, gaļas lopu audzēšanā un cūkkopībā. Pilsētā pastāvēja arī bērnu apavu šūšanas fabrikas “Pirmais maijs” filiāle, kurā bija nodarbināti ap 300 cilvēku no Ilūkstes, Eglaines, Prodes, pat no Lietuvas tuvējās pilsētiņas. Labākos laikos darbs noritēja rīta un vakara maiņās. Arī Sofija Glūmane strādājusi fabrikas Kadru daļā. 1988. gadā viņa uzsāka darbu par sekretāri Subates pilsētas izpildkomitejā. No 1994. gada piedalījās vairākās vēlēšanās, kas rezultējās Sofijai Glūmai ar Subates pilsētas domes priekšsēdētāja amata ieņemšanu no 1994. gada līdz 2009. gadam. Par Subates pilsētas un Prodes pagasta pārvaldnieci viņa kļuva no 2009. gada.

Prodes pagasts ir maz apdzīvots. Lielu daļu teritorijas aizņem purvi un meži. Vairāk kā pusi pagasta teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Šeit ir ļoti attīstīta gaļas lopu audzēšana, piena lopkopība, aitkopība, kā arī izveidoti briežu dārzī. Sofija Glūmane stāsta: “Amatnieki, kas ar savu nodarbošanos pelnītu maizi, mūsu pagastā un pilsētā nav, viss ir tikai hobiju līmenī. Subatē cilvēki tiek nodarbināti divos pansionātos, pastāv aizvien apavu ražotne, Īpašnieki labprāt palielinātu ražošanas apjomus, bet nav darbaroku. Darbs atrodams arī kokapstrādes uzņēmumā. Daudzi cilvēki pērk nekustamo īpašumu, būvē vai pārveido to par brīvdienu mājām. Kurš vēlas strādāt, darbu atrod. Šeit ir uzņēmīgi cilvēki, kas attīsta biznesu, piemēram, siltumnīcās tiek audzētas puķes. Vietējie, arī no citiem novadiem, kā arī no Lietuvas iedzīvotāji brauc un iegādājas stādus. Puķu audzētāji piedalās dažādos konkursos, pēc tiem seko pasūtījumi. Visi, kas šeit attīstījuši savu lielāku vai mazāku biznesu - vai tā būtu tehnikas pārdošana, puķkopība vai gaļas lopu audzēšana, visi sākuši no mazumiņa. Piemēram, zemnieks sācis no 4 galvām, tagad ganāmpulks izaudzis līdz 150 galvām.”

Jautājot pārvaldnieci: “Ar ko īpaša ir Subate?”, viņa atbild: “Subate lepojas ar īpašo Subates ezeru.”

Pie tā ir ierīkotas peldvietas, iespējams zvejot.

Pateicoties pilsētas biedrību aktivitātēm, ezer mala kļuvusi pievilcīga, interesanta pašiem pilsētas un apkārtnes iedzīvotājiem, kā arī viesiem. Iespējams spēlēt pludmales volejbolu, izmantot dažādus izklaides peldlīdzekļus. Subatē ir unikālas baznīcas, katrai ticībai pa divām kapsētām, skaista daba, kā arī pašas pilsētas unikālā senā koka apbūve. “Kas ir tas dzinulis būt šeit? Kas rada prieku, gandarījumu celties, iet un darīt?”, “Tie ir cilvēki, apkārtējā vide. Ir patīkami satikt kādu cilvēku, uzklausīt, dzirdēt, ka viņam klājas labi, par to pašai rodas prieks! Protams, gadās arī neveiksmes un neizdošanās, bet pretī tam stājas gandarījums par paveikto.” - saka Sofija Glūmane.

Subatē lielākā daļa māju ir pārsniegušas 100 gadu sliekšni, tās ir bezsaimnieku un atrodas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas aizsardzībā. Pilsētai pašai jārod iespējas, līdzekļi šo ēku remontam, atjaunošanai, uzturēšanai un aizsardzībai. Subatē galvenokārt dzīvo vidēja un vecāka gada gājuma cilvēki. Jauniešu paliek aizvien mazāk.

11. oktobrī Subatei apritēs 450 gadi. Senākais atrastais dokuments, kurā minēta Subate, ir 1570. gada 11. oktobra pārdošanas līgums, ar kuru “Kurzemes un Zemgales hercogs Gothards Ketlers pārdod Vecsubates tirgus vietu Georgam Zibergam par 15 simtiem dālderu. Georgs Zibergs iegūst īpašuma tiesības uz Subates tirgus vietu un apņemas gādāt vēstuļu nogādi “In secret”. ”

“Vēljamies svētus atzīmēt vasarā, bet sakarā ar pandēmiju un ierobežojumiem, nāksies piezemties, svinības nebūs tik grandiozas kā bija iecerēts. Saistībā ar svētku rīkošanu, esam ļoti apjukuši, daudzi cilvēki bija ļoti sacerejušies un gaidīja svarīgā notikuma atzīmēšanas dienu vasarā” - saka Sofija Glūmane.

Viņa novēro, ka: “Ikdienā cilvēki Subatē nav naski uz lielām sanāksmām, dzīvo vairāk paši par sevi. Neskatoties uz to, viņi ir draudzīgi, izpalīdzīgi. Šeit krustojas dažādas ticības, vairākas tautības, un šķiet, varbūt tas veicinājis cilvēku lielāku atturību, katrs ciena un respektē viens otru. Gadās kādas sadzīviskas saķeršanās, bet tādu nopietnu konfliktu nekad nav bijis.” - saka pārvaldniece.

“Runājot par nākotnes plāniem, Sofija Glūmane atklāj: “Ir vēlēšanās izveidot skaistu promenādi gar ezeru.” Ilūkstes novada pašvaldība ir atbalstījusi Subates centra laukuma un baznīcas apkārtnes labiekārtošanu. Īpaša vērība un atbalsts ir sniegts ielu apgaismojuma sakārtošanā. “Būtu vajadzīgs atjaunot arī ielu tīkrojumu pilsētā, pamazām tas būtu izdarāms. Jāpievērš uzmanība ūdens saimniecības sakārtošanai pilsētā. Sarežģīta situācija ir atkritumu šķirošanā, atrodas cilvēki kas piegružo, nesavāc aiz sevis. Vēlētos vairāk pilsētā attīstīt kultūras un tūrisma jomu, piesaistot privātos uzņēmējus.” - apņēmīga ir Sofija Glūmane.

Dodamies pastaigā pa Subati, apskatot gleznainos skatus pār ezeru, uz brīdi atverot baznīcas durvis, esam ienākušas priesterā skaitītās Tēvreizies brīdī, tas saviļņo - tik neparasti un negaidīti. Subate - koka ēku virtienēs ceriņu kupenas, nerimstoši bišu kori, saulē iededzis snauz vecais bruģis, gaidot jaunus soļus pieskārienus.

SUBATE

ŠĒDERES PAGASTS

Liepu gatve aizvien sargā senā muižas smilšu ceļa muguru. Reiz ratu riteņu skrambāts un zirgu pakavu dangāts, tas laipns ceļiniekiem arī šodien, ievēd Šēderē. Kluss rīts, savus laukakmeņu smagos plakstus ver vecā skola, tālumā iekūkojas dzeguze, bet ar mani sasveicinās stārķis, klabinādams tuvējā ligzdā - tāda mani sagaida ŠĒDERE.

Uz Šēderi mani atveda vēlme iepazīt senā Lašu pagasta šodienas dzīvi, un vairāk par norisēm Šēderes pagastā. Nolēmu uzrunāt Šēderes pagasta pārvaldes vadītāju **Viktors Potjomkins**. Viņš ir šēderietis, kas strādā savā dzimtajā pagastā, vietā, kur dzimis un audzis. Viņš atzīst, ka: "Ir vieglāk strādāt, jo zini cilvēkus, protams, laika gaitā cilvēki mainās, bet ir prieks, ka kāds atceras!" Pārvaldes vadītājs absolvēja Eglaines pamatskolu, mācības turpināja Višķu lauksaimniecības tehnikumā, kur apguva lauksaimniecības mehāniķa arodu. Vēlāk Daugavpils Tirdzniecības skolā mācījās mazumtirdzniecības komercdarbinieka specialitātē. Zinības gūtas arī juridiskā jomā. Lielu dzīves posmu strādāja tirdzniecībā gan par vecāko pārdevēju, gan par veikala vadītāju. Tālākos 5 gadus strādāja Latvijas Lauku konsultāciju izglītības centrā. Darbs bija saistīts tieši ar Ilūkstes novadu. Viktors Potjomkins atceras: "Iepazīnu vairāk ne tikai savu pagastu, bet daudzus, sevišķi lauksaimniecībā nodarbinātos novada iedzīvotājus. Guvu pozitīvu un labu pieredzi."

2019. gada 25 maijā Viktors Potjomkins sāka darbu Šēderes pagasta pārvaldē. "Sākumā tas bija liels izaicinājums, bija jāpieņem un jāiziet visam cauri, jāatrod atbildes uz jautājumiem. Problēmu virkne pagastā jau bija zināma, vajadzēja rast pareizo pieeju. Bija jāiepazīst gan finansiālā, gan juridiskā puse." - atceras pārvaldes vadītājs, un uzsver: "Galvenais, visus jautājumus un samilzušās problēmas ilgi neturēt kabatā, bet gan laicīgi risināt." Uz doto brīdi svarīgākais jautājums ir Šēderes pagasta centra galvenās ielas remonts, kā arī pievērsties Šēderes posmā esošo ceļu sakārtošanai. "Darāmas vēl daudzas lietas, pamazām cenšamies visu sakārtot. Pagājušā gadā pēc iedzīvotāju lūguma, ar Ilūkstes novada pašvaldības atbalstu, tika izbūvēta stāvvietā Šēderes centrā pie dzīvojamām mājām."

Šēderes pagastā atrodas daudz zemnieku saimniecības, kas pārsvarā nodarbojas ar piena lopkopību. Ar gaļas lopu audzēšanu pagastā nodarbojas ap 10 zemnieku saimniecībām. Aktīvi darbojas kokapstrādes uzņēmēji. Pašulienē darbojas gaļas pārstrāde cehs ar kūpinātavu, attīstot darbību kā mājražotājs. Ir arī kāds uzņēmējs, kas uzsācis dažādu gliemežu audzēšanu. "Šēderes ciematā cilvēki galvenokārt nodarbojas ar primārām, vienkāršām lietām, iekopjot piemājas zemi, turot kādu gotiņu, nodrošina sev iztiku. Ir skaisti iekopti dārzi, sakārtotas piemājas teritorijas." - uzsver Viktors Potjomkins. Pagastā dzīvo pārsvarā vidējā un vecākā paaudze. Jaunā paaudze šeit īsti neiesaņķojas, dodas prom. Bet pēdējos gados jūtama aktivitāte no vidējā gada gājuma cilvēkiem, kas vēlas ar ģimenēm pārcelties uz dzīvi Šēderes pagastā. Un tie ir gan no Daugavpils, Rēzeknes, Rīgas, gan arī

ārzemēm. Problēma ir ar jaunu zemju iegūšanu, iespējams to nomāt vai arī, iegūt to mantošanas kārtībā. Šēderes pagastā no visiem novada pagastiem, visvairāk tiek izīrēta tieši pašvaldības zeme.

"Kādēļ jaunieši dodas prom no pagasta, vai ir kādas izaugsmes iespējas šeit? Vai iemesls ir darba trūkums?", "Kurš grib strādāt, darbu var atrast. Ir dažādi faktori, varbūt neapmierina darba samaksa, Pagastā iespējas ir strādāt, kaut vai pie zemniekiem. Lielākiem zemniekiem uz šo brīdi ir liels darba roku trūkums. Arī samaksai nav ne vainas. Varbūt kāds baidās smagāka darba vai grib nedarīt neko, un saņemt lielu naudu. Tie kas dodas strādāt uz ārzemēm, domāju, ka ir ļoti smagi jāstrādā."

Pieskaroties sabiedriskai un kultūras dzīvei pagastā, pašdarbnieki darbojas galvenokārt kultūras nama paspārnē. Čakli darbojas amatnieku - rokdarbu pulciņš. Šēderē labprāt bauda dažādus kultūras pasākumus. Šogad, pandēmijas sakarā, vairāki pasākumi izpalika. "Esam vairākus pasākumus pārcēlušī uz gada otro pusi, ceram, ka tie varēs piecērt pagasta iedzīvotājus." - cerīgi skatās pārvaldes vadītājs. Tie pagasta iedzīvotāji, kuriem pieder lielas zemnieku saimniecības un darbi rit cauru gadu, vairāk tomēr izvēlās atpūtu mājas apstākļos, pa retam izraujas uz kādu pagastā notiekošu pasākumu. Uz šo brīdi aktīvu cilvēku, kas savu brīvo laiku vēlas ziedot dežošanai un korim, palikuši mazākumā, un nākas mērot ceļu un ņemt daļību citos novada deju kolektīvos un koros. Lai veicinātu Šēderes lielāku tālāko attīstību, piesaistot Eiropas fondu līdzfinansējumu, būtu vajadzīgi ļoti aktīvi cilvēki, kas veidotu dažādas biedrības, darbotos daudzpusīgās sfērās, kas veicinātu Šēderes atpazīstamību, aktīvi iesaistot sabiedrisko procesu pagastu, pašus šēderiešus. Pagasta pārvaldes vadītājs iepriecina, sakot: "Ka jau ir dažādas idejas, tikai tās ir jāliek uz papīra un pēc tam jārealizē."

Jautājot par iecerēm, vēlmēm, vīziju, Viktors Potjomkins atbild īsi: "Lai vairāk būtu pagastā cilvēku!", "Ja jaunam cilvēkam pašam nebūs gribas atgriezties dzimtenē, mājās, tad viņu šeit nepiesaistīsi." "Kādi ir Jūsu hobiji?", "Man tādu nav. jo visu laiku aizņem

darbs, ārpus tiešajiem darba pienākumiem, palīdzu vecākiem saimniecībā, kurā ir 20 govīs. Sāksies barības gatavošanas laiks. Visi rosāmies. Pagastā ir daudz labu, atsaucīgu, izpalīdzīgu cilvēku! Dzīve rit savā ritmā, nekas nav mainījies, arī pandēmijas laikā."

"Būt optimistiem! Domāt labas domas. Gaiši skatīties uz dzīvi, lai kas arī notiktu, mēs visam dosimies cauri, galvenais - turēties un cerēt uz plaukšanu, lai ik vienu pavada skaists dzīves prieks!"

(Viktors Potjomkins)

Pēc 1920. gada zemes reformas Lašu pagasts tika sadrumstalots. Arī ietilpstošā Šēderes muiža kā daudzas citas, ar saviem 893 ha, tika sadalīta 55 vienībās (jaunsaimniecībās). Šēdere kā pagasta centrs izveidojās Ilūkstes upes krastā, ap bijušo Šēderes muižu. 20. gs. otrajā pusē tika izveidots kolhoza "Cīņa" ciemats. 1991. gadā Lašu pagastu pārdēvēja par Šēderes pagastu.

Pagasta kopējā platība 114,69 km², zemes platība 11459 ha, no tiem: 5180 ha meži, 4686 ha lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 200 ha ūdeņi, 1393 ha pārējā zeme.

Uz 2020. gada 1. janvāri Šēderes pagastā deklarēti 826 iedzīvotāji.

Šēderes pagastā darbojas: Šēderes pagasta pārvalde, kultūras nams, Šēderes bibliotēka, Pašulienes bibliotēka, Raudas internātpamatskola, pasts, veikals, feldšerpunkts.

● ŠĒDERE

Vizuāla noformējuma idejas autore: Aija Pilka
Dizaina maketētāja: Madara Pastare

OFICIĀLAIS PAZIŅOJUMS PAR PAŠVALDĪBAS SAISTOŠO NOTEIKUMU PIENĒMŠANU

Ilūkstes novada dome 2020.gada 25.maijā pieņēma saistošos noteikumus Nr. 5/2020 "Grozījumi Ilūkstes novada pašvaldības 2018. gada 31.janvāra saistošajos noteikumos Nr.2/2018 "Par sociālajiem pakalpojumiem Ilūkstes novada pašvaldībā", kas stājas spēkā nākamajā dienā pēc oficiālā paziņojuma publicēšanas "Ilūkstes Novada Vēstīs". Pilns saistošo noteikumu teksts ir publicēts Ilūkstes novada pašvaldības mājas lapā, sadaļa "publiskie dokumenti".

Ar grozījumiem saistošajos noteikumos tika precizēta sociālo pakalpojumu finansēšanas kārtība, kā arī izslēgts sociālais pakalpojums - sociālā rehabilitācija ģimenēm ar bērniem Šēderē, Skolas ielā 11-2.

STRATĒGISKĀS PLĀNOŠANAS NODAĻA

Tiek īstenots SAM 5.6.2. projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/035

"DEGRADĒTO RŪPniecisko TERITORIJU REĢENERĀCIJA DAUGAVPILS PILSĒTAS UN ILŪKSTES NOVADA TERITORIJĀS II KĀRTA"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Laukumiem piebraucamo ceļu izbūve.

Ilūkstes novada pašvaldība 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām 3. kārtā" ietvaros īsteno projektu Nr. 5.6.2.0/17/I/035 "Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Ilūkstes novada teritorijās II kārtā".

Projekta mērķis ir industriālo teritoriju revitalizācija, veicot publiskās infrastruktūras sakārtošanu privāto investīciju piesaistei, tādējādi veicinot novada teritoriālo izaugsmi un jaunu darba vietu radīšanu.

Projekta iesniedzējs – Daugavpils pilsētas pašvaldība un projekta Sadarbības partneris – Ilūkstes novada pašvaldība. Plānotās aktivitātes projekta ietvaros veicinās sociālekonomiskos mērķus, proti, jaunu darba vietu radīšanu, degradēto teritoriju atjaunošanu, uzņēmējdarbības vides attīstību un teritoriālo izaugsmi.

Projekta ietvaros Ilūkstes novada pašvaldība Ilūkstes pilsētas bijušās "Putnu fermas" teritoriju attīstīs par ražošanas zonu. Šobrīd ir īstenota vairāk kā puse teritorijas un piebraucamo ceļu sakārtošanas darbu. Būvdarbus veic SIA "Ceļi un tilti".

Ilūkstes novada pašvaldības projekta kopējās izmaksas sastāda 2 547 882,00 EUR, ERAF finansējums 81,29% - 2 071 143,98 EUR. Projekta īstenošanas ilgums līdz 2021.gada martam.

Stratēģiskās plānošanas nodaļas
attīstības plānošanas speciāliste **Zanda Lisovska**

Komercedarbībai paredzēto laukumu ierīkošana Mežlīčos.

Būvniecības darbus veic SIA Ceļi un tilti.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

PROJEKTS TUVOJAS NOSLĒGUMAM

Ilūkstes novadā notiek ERAF projekta "Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitutionalizācijas plāna īstenošanai Ilūkstes novadā" (Nr. 9.3.1.1/18/I/003) īstenošana. Projekta ietvaros tiek attīstīta infrastruktūra sabiedrībā balstītu sociālu pakalpojumu nodrošināšanai cilvēkiem ar garīga rakstura vai funkcionāliem traucējumiem (1. vai 2.grupas invaliditāte) ar mērķi veicināt iesaisti darba tirgū un iekļaušanos sabiedrībā.

Ilūkstes novadā ir atjaunotas un labiekārtotas telpas Pašulienē un Ilūkstē, kurās tiks nodrošināta sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamība:

1. Dienas aprūpes centra ar vietu skaitu 14 personām (Kastaņu iela 38A, Ilūkstē);
2. Specializētās darbnīcas ar vietu skaitu 8 personām (Kastaņu iela 38A, Ilūkstē);
3. Grupu dzīvokļi ar vietu skaitu 16 personām (Pašulienē, Šēderes pagasts).

2020.gada pirmajā pusē ir noslēgušies telpu atjaunošanas darbi un mēbeļu iegāde un uzstādīšana grupu dzīvokļos Pašulienē 4. Savukārt šobrīd aktīvi notiek Dienas aprūpes centra un specializētās darbnīcas telpu iekārtošana. Specializētā darbnīca tiek radīta, lai dotu iespēju apgūt prasmes trīs nodarbinātības veidos.

Projekta mērķis:

attīstīt sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūru pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kurām ir noteikta 1. vai 2.grupas invaliditāte.

Kopējās projekta izmaksas: 447060,00 EUR

ERAF finansējums - EUR 380 001,00; Valsts budžeta dotācija - EUR 20 117,70; Pašvaldības finansējums- EUR 46 941,30

Projekta īstenošanas laiks: 01.09.2019.-31.08.2020.

Stratēģiskās plānošanas nodaļas
attīstības plānošanas speciāliste **Zanda Lisovska**

Lauku atbalsta dienests

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

TELPU PIELĀGOŠANA SAKRĀLĀ MANTOJUMA SAGLABĀŠANAI UN GARĪGĀS PILNVEIDES NODARBĒM

Dvietes Romas katoļu draudze, piesaistot Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda Lauku attīstībai (ELFLA) finansējumu, ir uzsākusi projekta

„Dvietes Romas katoļu draudzes mājas mansarda telpu pielāgošana sakrālā mantojuma saglabāšanai un garīgās pilnveides nodarbēm” (Nr.19-03-AL28-A019.2201-000011) īstenošanu.

Projekts tiek realizēts LAP 2014-2020 gadam apakšpasākuma „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju” 2.1. rīcībā „Atbalsts iniciatīvām, kuras vērstas uz efektīvu un ilgtspējīgu dabas un kultūras resursu izmantošanu lauku sabiedrības dzīves standartu paaugstināšanai” ietvaros.

Projekta rezultātā Draudzes mājas mansardā tiks ierīkotas telpas:

- sakrālā mantojuma uzglabāšanai, izstādīšanai,
- tradīciju, kristīgo, ģimenisko vērtību izkopšanas praktisko un izglītojošo pasākumu organizēšanai.

Projekta kopējās izmaksas EUR 49982,63, publiskais finansējums EUR 44984,37. Projektu atbalsta un līdzfinansējumu nodrošina Ilūkstes novada pašvaldība.

Dvietes Romas katoļu draudzes
valdes priekšsēdētāja **Ināra Muncce**

Dvietes Romas katoļu baznīca. Foto: Ēriks Braslis.

IZGLĪTĪBA

PAR MĀCĪBU GADA NOSLĒGUMU!

Vasara ziedošiem soļiem steidz mums pretī, vēstot, ka katra diena ir jaunu iespēju un ieceru pilna. Atskatoties uz aizvadīto mācību gadu, ir gandarījums par paveikto. Mācību gads bija izaicinājumu pilns. Ir prieks par lielākām un mazākām uzvarām. Par mūsu skolēnu sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, kas liecina par viņu erudīciju, radošumu un analītiskumu. Šogad, pēc Līvānu un Ilūkstes novadu 2.posma mācību priekšmetu olimpiāžu rezultātiem, bija 5 uzaicinājumi uz valsts mēroga olimpiādēm. Tāpat arī, līdzīgi iepriekšējiem gadiem, ir augsti rezultāti arī sporta un interešu izglītības sacensībās, konkursos un skatēs.

Vērtējot īstenoto attālināto mācību procesu ir secināms, ka skolēni bija aktīvi, čakli, neatlaidīgi, pacietīgi un radoši. Vecāku ieguldījums ir neatsverams, veiksmīgi noslēdzot mācību gadu un skolēniem saņemot liecības par

sekmēm. Skolotājiem, neskatoties uz milzīgo pašieguldījumu šādā mācību procesā, ir izkristalizējušās jaunas idejas un iespējas savādāka mācību procesa organizēšanai, kas ir neatsverams ieguvums tuvojošās kompetenču pieejas īstenošanai mācību procesā.

Sobrīd veiksmīgi rit eksāmenu laiks izglītības iestāžu absolventiem. Neskatoties uz neparasto situāciju valstī saistībā ar pandēmiju, jauniešu sirdis pilda cerība veiksmīgām nākotnes izvēlēm un ticība nodomu spēkam!

Tādēļ, ar nesatricināmu pārliecību, ticot, ka rītdiena katram nāk pretī ar tikai mums paredzēto veiksmes stāstu, iesojam vasarā, kas noslēgsies ar jaunām apņēmībām pilnu rudenī!

Ilūkstes novada pašvaldības
Izglītības nodaļas vadītāja
Ilona Linarde

VASARA IEDVESMO!

*Ievērojot visus izsludinātos drošības pasākumus valstī Covid-19 izplatības dēļ, Ilūkstes novada Kultūras un tūrisma aģentūra ir atsākusi organizēt publiski apmeklējamus pasākumus un jūnijā aicināja iesaistīties skaistās norisēs, ir saplānots pasākumu plāns jūlijam, kā arī darbu ir atsākuši amatiermākslas kolektīvi.

No 1. jūnija Valdība pēc Kultūras ministrijas ierosinājuma lēma atļaut atsākt organizētu amatiermākslas kolektīvu darbību un mēģinājumus iekšējās un ārtelpās. Arī Ilūkstes novada amatiermākslas kolektīvi pakāpeniski atsāk darbu. Šobrīd Ilūkstes novada Kultūras un tūrisma aģentūrā darbojas 9 amatiermākslas kolektīvi. 25. maijā kolektīvu vadītāji un Aģentūras administrācijas darbinieki tikās sapulcē, lai pārrunātu turpmāko darba organizāciju Aģentūrā. Kolektīvu vadītāji tika iepazīstināti ar veicamajiem drošības pasākumiem, ieskicējot plānoto pasākumu norisi. Kolektīvu vadītāji apliecināja, ka visi drošības pasākumi tiks ievēroti.

9. jūnijā, Ministru kabinets lēma palielināt apmeklētāju skaitu, kur vienlaikus var piedalīties kultūras pasākumos, nosakot, ka laika posmā no 10. līdz 30. jūnijam iekšējās notiekošā kultūras pasākumā kopējais apmeklētāju skaits nedrīkst pārsniegt 100 personas, savukārt ārtelpās – 300 personu skaitu. Kā obligāts nosacījums gan kultūras pasākumu norisē, gan kultūras iestāžu un izstāžu zāļu darbībā arī turpmāk noteikta 2 metru distances ievērošana starp personām jeb 4 m² platības uz vienu personu nodrošināšana (nepārsniedzot 50% no telpas ietilpības), biļešu iegāde tiešsaistē, izmantojot internetu (ja šāda iespēja ir nodrošināta), kā arī dezinfekcijas līdzekļu pieejamība roku un virsmu higiēnas nodrošināšanai pasākuma norises vietās un kultūras iestādēs, izstāžu zālēs.

Jūnijā Aģentūra organizēja daudzveidīgas norises, gan virtuālajā vidē, gan beidzot tiekoties klātienē.

Jūnija pirmajā pusē notika virtuālā foto orientēšanās spēle "Vārds.Pieturā.", atsaucoties aicinājumam, saņēmām vairāku dalībnieku iesūtītās fotogrāfijas – smaidu raisošas un atraktīvas. Dalībnieki pieturas bija apceļojuši gan ar automašīnām gan velosipēdiem. Saņēmām arī skaistas atsauksmes, piemēram, Linda raksta: *"Paldies par lielisku iespēju un ideju superīgai vakara pastaigai. Izlēmām piedalīties jūsu piedāvātajā konkursā, kas izvērtās super jautri! Izbaudījām mazo braucienu, kā arī uzjautrinājām tos, kuriem neizdevās braukt mums līdzi! Ceļā gadījās arī mazas sarežģītības, bet tas mūs neapturēja. Kā pārsteigumu ceļā sastapām pieturu bez nosaukuma, kas deva brīnšķīgu iespēju būt kreatīviem. Vēlreiz paldies par super pasākumu!"* Paldies sakāma arī mēs, pozitīvas atsauksmes, iedvesmo radošam darbam! Un tik pat radoši jūnijā Subatē tika atklāta fotogrāfiju izstāde un jaunais aģentūras stabs un notika kino vakars, mūsu novadā tika ierakstīts pēdējais no "1836" ceļa stabiem. Šomēnes pieminējam arī 14.jūnija skarbākos vēstures notikumus,

noņemot ziedus par komunistiskā genocīda upuriem. 16.jūnijā, sasaucoties ar iepriekš minēto "1836" ceļa stabiņu ierakšanu, notika vēl viena skaista akcija - "Gaismas ceļš", kad, sagaidot šīs vasaras Saulgriežus, apkārt Latvijai pa "1836" ceļu, tika nestas Gaismas lāpas - izgaismojot Latviju, veidojot Gaismas un mīlestības ceļu. Naktī no 16.uz 17.jūniju lāpas nesēji piestāja arī pie "1836" ceļa stabiem Ilūkstē un Subatē un vēl viens ugunskurs tika iedegts Raudā. Pēc radošās nakts, kad pēdējais ugunskurs mūsu novadā tika iedegts pkst.02.30, nākamā rīta 8.00 Ilūkstē sagaidījām vēl vienu entuziastu grupu, kuri no Skaistkalnes ar velosipēdiem devās pa "1836" ceļu. 17.jūnijā Ilūkstē viesojās Gaidis Andrejs Zeibots (bijušais jūras kara flotes virsnieks, viceadmirālis (1999), Latvijas Republikas Nacionālo Bruņoto spēku (NBS) komandieris (2003-2006)), Juris Vectirāns (ģenerālis, vienlaicīgi arī kā arhibīskapa Stankēviča pārstāvis) un Gunārs Vizulis (pulkvedis), lai ar mūsu pašvaldību parakstītu līgumu par pasākuma "Latviešu karavīrs laikmetu griežos" norisi Ilūkstes novadā š.g.novembrī. Zīmīgajā datumā – Latvijas Republikas okupācijas dienā – kopā pulcējamies piemiņas brīdī un nolikām ziedus pie Lāčplēša kara ordeņa kavalieriem veltītajām piemiņas stēlām Ilūkstē.

Kā jau iepriekš tika minēts, šobrīd, covid – 19 dēļ, lai arī ir mikstināti noteikumi, tomēr ir spēkā apmeklētāju skaita ierobežojumi un obligāta prasība ir 2m ievērošana, līdz ar to jūnijā nesvinam novada svētkus tā, kā bijām to plānojuši, bet tas nenozīmē, ka svētkiem nevaram rotāties, tādēļ, maija izskaņā, aicinot novadniekus tērpties svētku rotā, kas šogad veltīta tēmai „Saimes galds”, arī Ilūkstes novada Kultūras un tūrisma aģentūra radīja svētku rotu pie Ilūkstes novada Kultūras centra, kur izveidots foto stūrītis. Aicinām iemūžināt skaistus mirkļus izveidotajā foto stūrītī! Publicējot fotogrāfijas sociālajos tīklos, lietosim tēmturi #Ilukstesnovadā! Tversim svētku sajūtu, rotāsimies paši un, saskatot skaisto mūsu novadā!

Jūnijs, protams, tiek aizvadīts Vasaras saulgriežu zīmē, tādēļ mēneša izskaņā neizpaliks kāds krāšņs pārstiegums, katrā novada pagastā un pilsētās -19.,20., 21.jūnijā notiks "Ielīgošanu pagalmos", bet 23.jūnijā Aģentūra organizē pasākumus "Līgo Subatē" un "Līgo Ilūkstē". Arī jūlija sākumā jau ir ielānāts pasākums "Muzikālā nakts", aicinām sekot līdz informācijai. Jāpiemin, ka šovasar, sadarbībā ar Sēlijas novada pašvaldībām, tiks organizēts līdz šim vēl nebijis pasākums - Sēlijas tūrisma rallijs.

Sākoties vasaras sezonai, Aģentūra ir arī pabeigusi darbu pie savas mājaslapas izveides, kur atrodama aktuālākā informācija par kultūras notikumiem un tūrisma piedāvājumu novadā. Mājaslapas adrese: www.turisms-ilukste.mozello.lv. Ja ir kādi priekšlikumi tās pilnveidei, aicinām rakstīt uz e-pastu tic.ilukste@inbox.lv. Un jau pavisam drīzi visu interesentu rokās nonāks jaunais Ilūkstes novada tūrisma sajūtu buklets. Lai skaista vasara!

Ilūkstes novada Kultūras un tūrisma aģentūras direktora p. i.
Madara Pavlovska

„DEJOJOT JŪTOS ĪSTAJĀ VIETĀ”

Jau kopš 1. klases deju tautas dejas. Deja ir viena no svarīgākajām manas ikdienas sastāvdaļām, jo dejošana ir mans hobijs. Deja man palīdz pārvarēt nedrošību, atklāties, izpausties, gūt pārliecību un izdzīvot visskaistākās emocijas. Deja man ļauj izbaudīt katru koncertu, katru skatītāja aplausus un aizmirst par ikdienas rūpēm.

Pašlaik es deju Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādes „Latviešu kultūras centrs” deju ansambli „Laismeņa” (mākslinieciskā vadītāja – Diāna Soldāne). Kolektīvs ir kā otra ģimene, jo šeit pulcējas jauki cilvēki, kuri vienmēr veido pozitīvu atmosfēru kā mēģinājumos, tā koncertos. Pat atnākot uz mēģinājumu bez garastāvokļa, ir jau zināms, ka tas kaut kādā brīdī uzradīsies.

Esmu izrēķinājusi, ka gada laikā es nodejoju aptuveni 216 stundas (neskaitot koncertus). Slodze ir liela, un citreiz arī laika trūkums ir jūtams. Mēģinājumos katru reizi sevi jāmotivē: „Jā! Tu to izdarīsi!” Gadās, ka nav spēka dejojot, jo darba diena ir bijusi pārāk mokoša, bet vienmēr palīdz apziņa, ka dejā var atbrīvoties no negatīvās enerģijas, to vienkārši izdejojot. Atnākot uz mēģinājumiem, es zinu, ka varēšu relaksēties pēc garas darba dienas, un pārnākot mājās, ir patīkams nogurums, jo dejas man ir dziļi sirdī un ar tām nodarbojos ar lielāko prieku.

Tomēr daudzi cilvēki pat nenojauš, cik daudz darba ir jāvelta katrai dejai. Mēģinājumos jāpievērš uzmanība katrai niansei, katram solim un katram dejojotajam, kas ir blakus. Dejā jāieliek daudz enerģijas. Stāja, augums un smaids – galvenās īpašības, kuras jātrenē un jāpilnveido ik mēģinājumā. Smails, emocijas, stāsts – šo visu gaida skatītājs, un tikai mēs paši, dejojotāji, varam to izstāstīt.

Koncertos aiz skatuves vienmēr valda uztraukums un prātā raisās dažādas domas – vai vainags ir labi piesprausts, vai bize ir stingri sapīta, vai sakta ir piesprausta? Ir koncerti, kuros valda sevišķi saspringta atmosfēra, jo ir jāpārgērbj viss tērps, un tam atvēlēts diezgan maz laika. Tādēļ ļoti svarīga

*Alsungas tautastērps festivālā Turcijā 2018. gada novembrī.
foto:Elvita Stašāne*

ir dejas partneru sadarbība. Mūsu kolektīva vadītāja vienmēr saka: „Mīliet savu partneri!” Dejā vienmēr jā rūpējas gan par sevi, gan par otru cilvēku – jāsniedz atbalsta plecs, jāuzmundrina ar smaidu sejā, savstarpēji jāuzticas.

„Laismeņai” uzstāšanās koncertos notiek vismaz reizi mēnesī, citreiz katra nedēļas nogale pāriet koncertos. Neizpaliek ikgadēji pasākumi – Daugavpils pilsētas svētku gājieni un Lāpu gājieni 11. novembrī. Katru gadu piedalāmies deju kolektīvu sadancī, uz kuru tiek aicināti gan tuvāki, gan tālāki draugi – deju kolektīvi no citām pilsētām. Ar koncertiem dodamies arī uz ārzemēm – Lietuvu, Baltkrieviju, Čehiju, Ungāriju, Turciju un Bulgāriju. Katrs brauciens saistās ar neizmirstamiem piedzīvojumiem un jaukām atmiņām.

Kā dejojotāja līdz šim esmu piedalījies četros latviešu Dziesmu un deju svētkos. Ikviens no tiem manā atmiņā ir palicis kā patriotisks, vienojošs un ārkārtīgi savilņojošs pasākums. Būt mazai daļiņai no daudziem tūkstošiem un dejojot vairāku tūkstošu skatītāju priekšā vēsturiska notikuma vidū – šīs emocijas ir neaprakstāmas! Ir patīss lepnums uzgērbt tautastērpu, just skatītāju atbalstu un dzirdēt atsauksmes pēc koncerta. Tas motivē iet uz priekšu un darīt vēl vairāk.

Uzskatu, ka katram dejojotajam ir liels gods uzvilkt latviešu tautastērpu, jo tas apliecina piederību savai dzimtenei, to, ka esi daļa no šīs mazās, bet mīlās Latvijas.

Esmu savām rokām darinājusi vienu no tā skaistākajiem elementiem – vainagu. Sākumā tas likās sarežģīti un neiespējami, bet, pārvarot spēkus, izrādījās, ka neiespējams ir iespējams, un tapa Rugāju tautastērpa vainags

Šobrīd ir grūti iedomāties, ko es darītu bez dejošanas. Kā runājam kolektīvā, tautas dejas ir sava veida mazā atkarība. Ja kādreiz gadās, ka nenotiek mēģinājumi, neatliek nekā cits kā dejojot mājās vai arī pārskatīt vecos deju video. Tomēr šībrīža situācija pasaulē liek pārdomāt visu notiekošo un to, ka jāatrod laiks arī citām aktivitātēm.

Es varu droši teikt, ka milu dejojot! Es jūtos īstajā vietā ar cilvēkiem, kuru dzīve arī nav iedomājama bez dejām.

Daugavpils Universitātes
Humanitārās fakultātes
Starpkultūru attiecību programmas studente
Elvita Stašāne

Rugāju vainags. foto:Elvita Stašāne

PILSKALNES PAGASTA BIBLIOTĒKA GAIDA SAVUS LASĪTĀJUS

Daudziem var likties, ka bibliotēkas darbs ir tikai telpās, bet tā nemaz nav. Ielūkojoties bibliotēkāra darba procesā, var redzēt, cik daudz jaunu ideju un aktivitāšu tiek veidots. Tiek padomāts par katru apmeklētāju, lai katrs sev atrastu nodarbi. Bibliotekāriem ir svarīga grāmatu popularizēšana un lasīšana. Grāmatas ir svarīgas, jo tās ir taustāmas, izzinošas un nepieciešamas mūsu dzīvē.

Pilskalnes pagasta bibliotēka ir dibināta 1961. gadā, un līdz šim tai ir bijuši pieci vadītāji (par tiem ziņu ir maz, jo arhīvā esošās lietas savulaik, iespējams, ir nodegušas).

Bibliotēka organizē pasākumus dažādām interešu grupām. Katru gadu AS „Latvijas valsts meži” rosina dabas draugus piedalīties Meža dienu pasākumos, lai tuvāk iepazītu mūsu zaļo zeltu – mežu. Akcijas „No skolas ar bibliotēku uz mežu” laikā astoņus gadus pēc kārtas Pilskalnes pagasta bibliotēka kopā ar Ilūkstes Raiņa vidusskolas skolēniem pavasarī stādīja mežu, taču šogad šis pasākums izpalika.

Pagājušajā gadā Pilskalnes pagasta bibliotēkā notika 12. Ilūkstes novada lasīšanas svētki. Katru gadu svētki notiek citā pagastā, šogad 13. lasīšanas svētki būtu notikuši Šēderes pagastā. Galvenais lasīšanas svētku mērķis ir popularizēt kā latviešu, tā arī ārzemju rakstnieku darbus.

Interesants pasākums, kas notiek bibliotēkā, ir Bibliotēkāra stunda, kad bibliotekārs sarunājas ar apmeklētājiem par grāmatām vai arī citām tēmām, piemēram, uzdodot jautājumu: „Vai atnesto grāmatu tu ieteiktu lasīt vecākiem?” Tā veidojas dialogs starp bibliotekāru un apmeklētāju, veicinot savstarpējo komunikāciju.

Nozīmīgs ikgadējs pasākums bibliotekāriem ir pieredzes apmaiņas programmas brauciens. Bibliotekāri brauc uz citu pilsētu bibliotēkām, lai iegūtu jaunu pieredzi un informāciju par to darba struktūru un pasākumiem, kas vēlāk var noderēt ikdienas darbā.

„Grāmatu starts” ir pasākums, kura mērķis ir veicināt lasītprasmi un interesi par grāmatām. Programma paredzēta 3–4 gadus veciem bērniem. Tās ir regulāras izglītojošas, radošas un attīstošas nodarbības bibliotēkā. „Grāmatu starta” dalībnieki dāvanā saņem komplektu: mugursomu, lasāmgrāmatiņu, mīļlietiņu un bukletu vecākiem.

Viens no interesantākajiem notikumiem, kurā ir piedalījusies Pilskalnes pagasta bibliotēka, ir video apsveikums Latvijai 97 gadu jubilejā (skatāms interneta vietnē www.youtube.com). Pasākuma mērķis bija popularizēt latviešu valodā izdotās grāmatas kopš Latvijas neatkarības atgūšanas. Apsveikumā 97 pirmklasnieki Latvijas bibliotēkās lasīja tekstu no 97 latviešu valodā 1918.–2015. g. izdotām grāmatām. Katram gadam veltīto grāmatu izvēlējās Latvijas Nacionālā bibliotēkas literatūrzinātnieki. Pirmklasnieki atvēra grāmatas 17. lapaspusi un lasīja pāris rindkopas. Video apsveikuma mērķis bija popularizēt latviešu valodā izdotās grāmatas kopš Latvijas neatkarības atgūšanas, uzrunāt jauniešus lasīt grāmatas.

Šajā pavasarī Covid-19 izplatības dēļ, daudzi plānotie tematiskie pasākumi bibliotēkā tika atcelti, taču, kā uzsver Pilskalnes pagasta bibliotēkas vadītāja Zita Timšāne, apmeklētāju skaits pašreizējā situācijā nav mainījies, lasītāji tiek pieņemti, un bibliotekāri tos gaida un nodrošina nepieciešamos pakalpojumus.

Var likties, ka bibliotēkāra darbs ir tikai bibliotēkas sienās, bet patiesībā, bibliotekāriem ir daudz iespēju, kā atvērties un parādīt sevi no citas puses, piemēram, Zita Timšāne papildus savam pamatdarbam, labprāt izpalīdz bērnu pasākumu veidošanā tradicionālajos Melnā kalna svētkos un spēlē amatierteātrī.

Bibliotēkas savā starpā sadarbojas ne tikai Ilūkstes novada robežās, bet arī ar citiem reģioniem. Visas Ilūkstes novada bibliotēkas, tostarp arī Pilskalnes, nodrošina piekļuvi elektroniskajam kopkatalogam „Alise”, interneta lietošanu bez maksas, drukāšanu, skenēšanu, kopēšanu un citus pakalpojumus. Apmeklētāji var lasīt grāmatas, arī neizejot no mājas. Šādu pakalpojumu nodrošina „3td e-grāmatu bibliotēka” (www.3td.lv). Tajā ir iespēja lasīt grāmatas tiešsaistē un bez maksas. Viss, kas nepieciešams, ir lietotārvārds un parole, ko var iegūt, sazinoties ar savu bibliotēku. Noderīga vietne lasītājiem ir arī www.letonika.lv. Tā ir uzzīņu sistēma, kas piedāvā vārdnīcas, enciklopēdijas, audio un video ierakstus u. c. resursus.

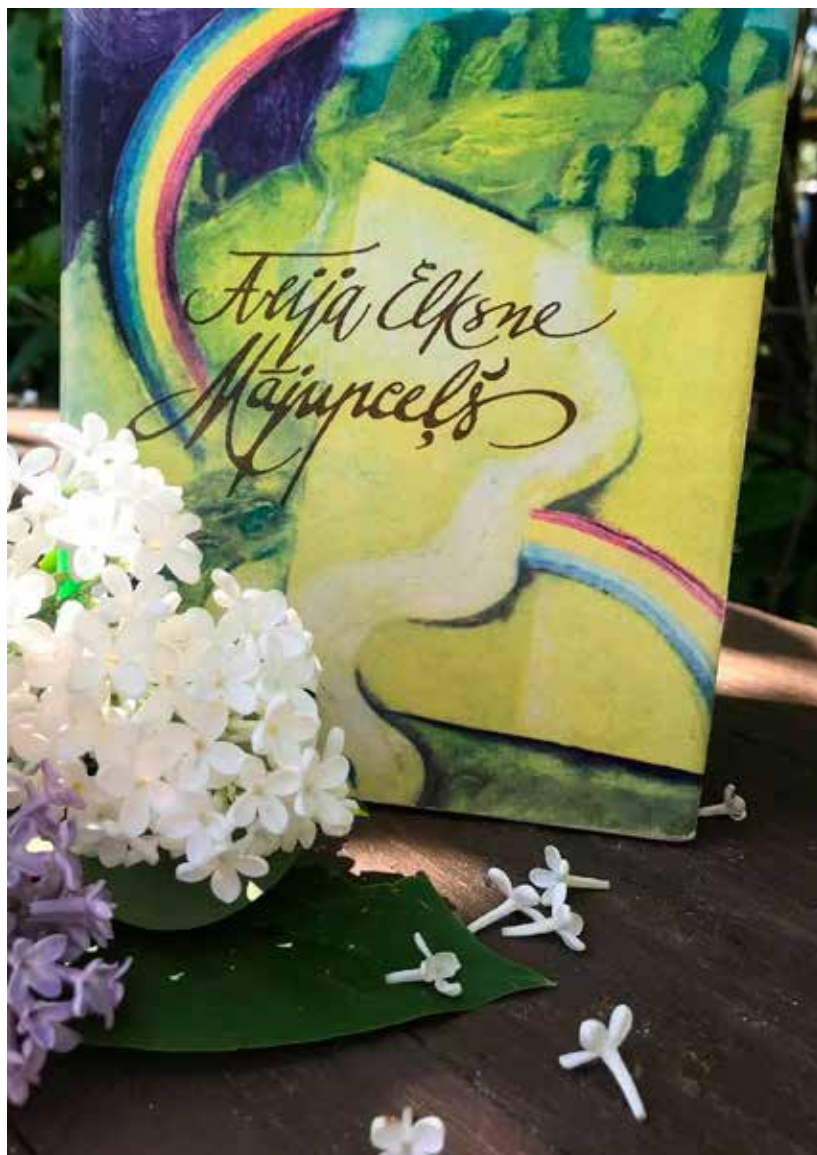

Foto: Elvita Stašāne

Manuprāt, bibliotēka ir vieta, kur var nedaudz atslēgties, izbaudīt mieru un klusumu. Bibliotēkas aura vienmēr ir ļoti patīkama, jo visapkārt ir jūtama kā vecu, tā jaunu grāmatu smarža. Var droši paņemt kaudzi grāmatu, nolikt uz galda un iepazīt katru pēc tās vāka, lappusēm un teikumu salikumiem. Liekas, ka grāmatas ir tik ļoti atšķirīgas, bet tajā pašā laikā visas vieno svarīga īpašība – tās ir taustāmas un redzamas.

Grāmatas – tās noteikti ir mūžīgas vērtības, kuras saglabāsies. Kad biju mazāka, ļoti patika grāmatas. No bibliotēkas nācu mājās ar grāmatu kaudzi, jo ļoti patika lasīt. Nenoliegšu, ka, laikam ejot, grāmatu nozīme manā dzīvē ir mazinājusies, tās nomainījis internets. Protams, nedaudz apbēdina fakts, ka liela daļa jauniešu ir ieslīguši interneta vidē, un, lai piesaistītu viņus lasīt, ir jābūt ļoti lielam gribasspēkam. Uzskatu, ka grāmatas jāmauca lasīt bērniem kopš mazotnes, lai veicinātu vērtību saglabāšanu. Tas uzreiz pilnveido un attīsta valodu, kā arī uzlabo koncentrēšanās spējas.

No grāmatām var droši smelties enerģiju. Katram no mums vajadzētu veltīt 15–20 minūtes, lai pamedītu un uzlabotu savu dzīves kvalitāti!

Daugavpils Universitātes
Humanitārās fakultātes
Starpkultūru attiecību programmas studente
Elvita Stašāne

VASARA IEDVESMO!

Publiskās adīšanas diena!

Jūnija otrās nedēļas nogale pasaulē, un tagad jau arī Latvijā, tiek atzīmēta kā publiskās adīšanas diena. Ir diezgan neierasti adīt vasarā, un pie tam vēl ārā, publiskā vietā. Tomēr tas ir labs veids kā popularizēt adīšanu, izcelt adītāju veikumu, būt kopā ar domubiedriem un dalīties ar idejām.

Subatē šo pasākumu ierosināja organizēt citīga Prodes pagasta adītāja Aija Upīte. Subates Tirdzniecības laukumā, zem un pie eglēm tika aicinātas nākt adītājas, padīzoties ar saviem rokdarbiem, adīšanas rakstiem un tehniku. Aija bija sarūpējusi lielas adatas. Ar tām varēja ik viens interesents izmēģināt adīšanas mākslu. Prodes pagasta iedzīvotāja Alīda Vuškāne pastāstīja par to, kā iepriecina ar adījumiem savus bērnus un mazbērnus, dalījās ar īpašo adījuma musturu. Ciemos pie subatietēm ieradās čaklās un pieredzes bagātās adītājas no Bebrenes pagasta. Bija jauki iekārtoties zaļajā zālītē, kopā adīt, parunāties. Klātesošie varēja aplūkot darbu izstādi. Pasākuma organizatore sarūpēja garšīgu pīrāgu, Subates pilsētas un Prodes pagasta pārvaldes vadītāja Sofija Glūmāne cienāja ar kafiju, Inga Krekele bija sarūpējusi atspirdzinošu dzērienu.

Lai mums kopā izdodas šo tradīciju turpināt!

Subates kultūras un tūrisma centra pasākumu organizatore
Gunta Okmane
Foto: Inga Krekele

TURPINĀM RADĪT TŪRISMA CEĻU APKĀRT LATVIJAI

Valsts izveidošanās vēsture stāsta – 1918. gada 18. novembris un 1990. gada 4. maijs nav tikai viena diena. Dzimšanas un atdzimšanas brīdis ir īss, daudz garāks ir ceļš uz to, un vēl garāka – cīņa par izdzīvošanu. Ne jau vienu dienu svinam un pat ne 100 gadus, mēs svinam arī ceļu uz tiem un ceļu tālāk. Un nav jau būtiski, kur un kādi mēs esam, būtiski, vai spējam rīkoties... Ne velti Imanta Ziedoņa dzejas rindās lasām: „Latvija ir brīnumskaista zeme, bet skaistajam jāpalīdz parādīties”.

Šī gada pavasarī un vasarā tika turpināts darbs pie tūrisma ceļa “1836” izveides, izveidojot vēl jaunas 100 robežzīmes – ceļa stabiņus. Radot tūrisma ceļu, pulcējamies Subatē, Šēderes pagastā un Eglainē, lai paveiktu ne vien šo skaisto darbu, bet arī katrs ielīktu savu sirdssiltumu vēsturiskā notikumā. Tā ir līdz šim nebijusi iecere, iekļaujot visus pierobežas pagastus, izveidot starptautiski atpazīstamu 1836 kilometru garu tūrisma ceļu apkārt Latvijai. Tā ir kā simboliska pierobežas izgaismošana, Latvijas samīļošana un ceļa radīšana.

Projekts 1836 dzima 2015.gadā. Iesaistoties gājējiem, kopumā tika veikti 46 izpētes gājieni, izejot visu distanci apkārt Latvijai, pulcējoties koncertos un ierokot 34 ceļa stabus, vienu no tiem Ilūkstē pie estrādes. 2018. gada 21. jūnijā, līdz ar ugunsgrāvu iedegšanu uz 1836 ceļa – notika akcija Izgaismojot Latviju. Ir tapusi arī filma ar tādu pašu nosaukumu.

“1836” ceļa stabu rakšana mūsu novadā tika atklāta Subatē. Pasākums notika “Lielās Talkas” ietvaros, tādēļ, pirms svinīgās staba rakšanas, sanākušie sakopa un labiekārtoja pierobežu. Savukārt Šēderes pusē, Vasaras svētku noskaņā, staba rakšana notika pat divās vietās, bet, jau sagaidot Vasaras saulgriežus, 12.jūnijā, “1836” ceļa stabs svinīgi tika ierakts Eglainē.

Mēs esam piederīgi savai Latvijai, katrs savai dzimtajai pusei un kopā varam radīt skaisto un vajadzīgo! Un mēs varam būt lepnī, jo mūsu novadā tika ieraksti četri ceļa stabiņi, simbolizējot arī mūsu piederību savai dzimtajai pusei, savam novadam. Gaišām domām svētījām šīs vietas un šo ideju.

Paldies visiem, kas līdzdarbojās pasākumos! Paldies par spēcinošajiem vārdiem prāvestiem Andrejam Skadiņam un Ingmāram Zvirgzdiņam,

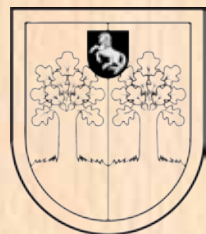

Ilūkstes novada pašvaldības domes priekšsēdētājam Stefanam Rāžnam, Subates un Prodes pagasta pārvaldes vadītājai Sofijai Glūmānei, Šēderes pagasta pārvaldes vadītājam Viktoram Potjomkinam, Eglaines pagasta pārvaldes vadītājai Martai Petrovai, skanīgajam dziedātājam – Subates ansamblim „Sonāte”, fokloras kopai “Ritam”, “Lašu” korim. Paldies ikvienam, kas pielīka savu roku un sirdsiltumu! Ar gaišām domām un darbiem sildīsim Latviju! Lai top pierobežas gaismas ceļš!

Ilūkstes novada Kultūras un tūrisma aģentūras
direktora p.i.
Madara Pavlovskā

"Ikvienam dzimtenes ceļiniekam jāapskata Augškurzemes metropole Ilūkste!"

Vasara ir aktīva tūrisma sezona, tāpēc "Ilūkstes Novada Vēstis" jūnija numurā, vēlos aicināt Jūs uz neparastu ceļojumu laikā – 81 gada senā pagātnē – un kļūt par tālaika ceļotgribētāju, kas atver tūrisma ceļvedi, lai iepļānotu maršrutu pa dzimto zemi.

Manās rokās ir nonācis Latvijas Republikas kādreizējās Sabiedrisko lietu ministrijas Tūrisma nodaļas 1939. gadā sērijā „Tūristu bibliotēka Nr. 10” izdots „Ceļvedis pa dzimto zemi” (2. daļa), kurā tā autors K. Vanags apraksta ceļojumu maršrutus Zemgalē un Kurzemē. Piedāvāju nelielu ieskatu senajā izdevumā, kas atklāj arī no mūsdienu latviešu valodas tik ļoti atšķirīgo rakstīšanas stilu, gramatikas nianšes (vārdu saīsināšana, garumzīmju un komatu trūkums), tam laikam raksturīgo lietvārdu, vietvārdu, ielu nosaukumu pielietojums, kā arī tūrisma objektu reklamēšanas veids. Saturā iezīmēsies arī valsts varas propagandas klātbūtne. Varbūt, šī neparastā ceļojuma iedvesmots, kāds vēlēties iziet vai izbraukt 20. gs. 30. gadu nogales ceļotāju iecienītos maršrutus dabā un salīdzināt tālaika iespējas ar šodienas piedāvājumiem. Vēlos atgādināt, ka šis laiks bija 21 gadu pēc 1. Pasaules kara un 19 gadus pēc Brīvības cīņu beigām (tekstā minēts kā Pasaules karš), jo neviens vēl negribēja ticēt tam, ka jau dzīvo 2. Pasaules kara priekšvakarā.

Izdevuma oriģināla tekstā no 113. lpp. - 126. lpp. rakstīts:

“**Ilūkste** - apriņķa pilsēta. Satiksme: Dzelzceļa stacija Ilūkste - 6 km (Daugavpils – Eglaines dzelzceļa stacija). Vilciena tūristiem Rīga - Daugavpils - 204 km. Autotūristiem - 197 km. Autobusu satiksme Daugavpils – Ilūkste – Subata un Daugavpils – Ilūkste – Bebrene – Aknīste. Apmešanās vieta un uzturs: J.Skrimbļa viesnīca - traktiers Vadoņa ielā 9. Tējnicas Vadoņa ielā 1 un Viestura ielā 2. Nedēļas tirgi otrdienās un ceturtdienās. Tūristu mītne: Viestura ielā 37. Pārnakšņošana 70 sant. (santīmi). Darbojas no 15. maija līdz 15. septembrim.

Informācija: Pilsētas valdē, Brīvības ielā 20, un pie tūristu aģenta V.Asmaņa, Vadoņa ielā 2.

Pasts un telegrafs: Vienības laukumā 5. Ceļu kartes: Armijas štāba kartes (1:75.000) un (1:200.000), P.Mantnieka Lielās kartes.

Pilsētas apraksts: Ilūkstes upes krastos, uz kādreizējās Pilskalnes muižas zemes jau 1550. g. bijis miestīņš. Novada iedzīvotāji bija luterāņi, un kad jezuits Posevins Pilskalnē, ceļā uz Rīgu meklē naktsmājas, tas apmetas pie luterāņu mācītāja, viss novads, kā tas savās atmiņās raksta, bija ķecerīgs, neviena katoļa. 1562. g. hercogvalsts valdnieks Gotards Ketlers Pilskalnes zemes ar miestīņu atdod grafam J.Zībergam, kas, būdams fanātisks katolis, uzsāk savu ļaužu pārkatoļošanu. Pēc hercoga pavēles 1568. g. gan te uzcēla jaunu lut. baznīcu, bet tai bija mazi panākumi, un kā senraksti stāsta, tad 1635. g., kad te nomiris pēdējais luterāņu mācītājs, grafs Zībergs “uzdāvina” luterāņu baznīcu katoļiem. Hercogs Fridrihs to neapstiprina, bet tad grafs Plāters par to sūdzas pie katoļcīgā Polijas ķēniņa un hercogvalsts lēņu kungs, Polijas valdnieks Vladislavs, 1683. g. dāvinājumu apstiprina. Kad dievnams paliek vecs, 1770. g. Plāters Zībergs uzceļ te jauno katoļu baznīcu, vēlāk arī katoļu klosteri. Ilūkste kļūst par centru visa apriņķa pārkatoļošanai. 1910. g. te nodibina skolotāju semināru krievu skolotāju sagatavošanai (kara gados pārcēla uz Jaroslavu). Pasaules karš Ilūksti sagrāva un nevienai Latvijas pilsētai karš nav sitis tik dziļas brūces, kā Ilūkstei, šai Augškurzemes metropolei, pilsēta atradās kauju joslā un viņā nebija vairs neviena vesela nama. Kad norima kara trokšņi un atjaunojās mierīgā dzīve, Ilūkstē nevarēja pat novietot nedaudzās administratīvās iestādes, kuras ilgus gadus mitinājās Grīvā.

Tagadējā Ilūkste izaugusi uz gruvešiem un pamazām atgūst savu kādreizējo rosību. Jau 1914. g. pilsētā bija vairāk kā 4000 iedzīvotāju, 1920. g. to apdzīvoja vairs tikai 457. Pēc 1936. gada skaitīšanas materiāliem, Ilūkstē tagad jau atkal 1300 iedzīvotāju (53 proc. latvju, 9 proc. krievu un 5 proc. žīdu). 1937. g. nacionālās valdības uzdevumā, guldīts pamatakmens Ilūkstes apriņķa pašvaldības namam, kas iesvētīts 1938. gada rudenī, un ar 1938. gada 1. novembri visas administratīvās iestādes atgriezās skaistā pilsētā, kurai liela nākotne kā lauksaimniecības centram, jo te satek daudzi saimniecības ceļi. Pilsēta atrodas plašas senlejas nogāzē, tās augšmalā skaista skolas ēka, ielejā klostera un baznīcas drupas. Tā kā arī tuvākā apkārtnē skaisti morēnu pakalni, ezeri un ielejas, tad noteikti vērts ikvienam dzimtenes ceļiniekam atbraukt uz Ilūksti, lai no šejienes sāktu Augšzemes iepazīšanu. Pilsētas ģerbonis: melnā laukā pakaļkājās saslēgjis sidraba zirgs. Apriņķa ģerbonis: skaldīts vairogs, labā puse sudraba, kreisā zaļa, katrā pusē pa ozolam vairoga vidū, augšdaļā apriņķa pilsētas ģerbonis.

KAS TŪRISTAM JĀREDZ PILSĒTĀ?

1. Valsts ģimnāziju un pamatskolu, Vadoņa ielā, ļoti jaukā vietā.
2. Apriņķa pašvaldības nama jaunbuvi (1937.g., arch. J.Leimaņa mets), te atrodas apriņķa priekšnieka un apriņķa lauku pašvaldību vecākā iestādes, aizsargi un robežsargi.
3. Luterāņu baznīcu, Vienības laukumā (1863-65. g.).
4. Katoļu baznīcu (1770. g.), kas pēc savas būves bija lielākā katoļu baznīca Baltijas valstīs. Pasaules karā dievnamu sagrāva 2

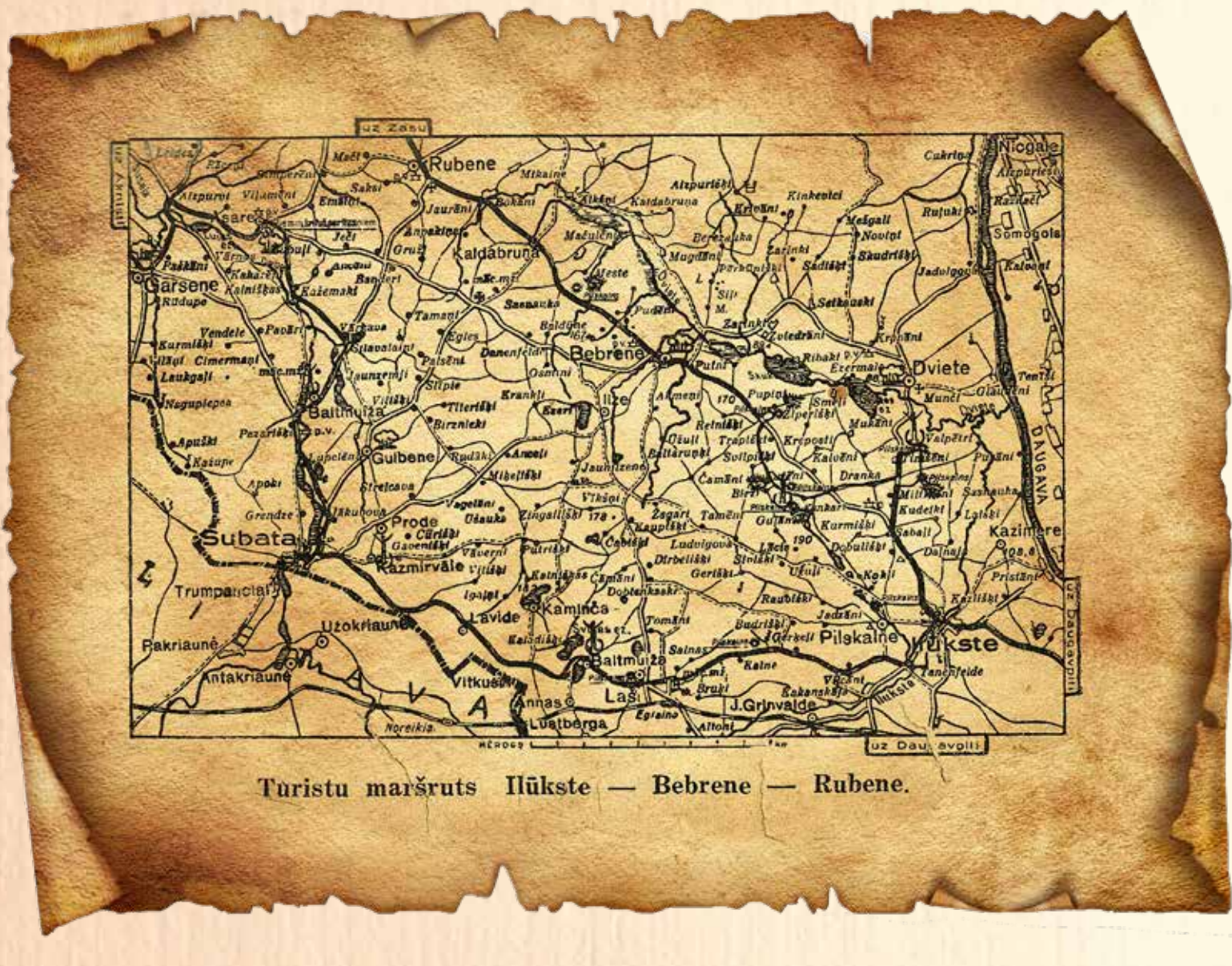
"Ikvienam dzimtenes ceļiniekam jāapskata Augškurzemes metropole Ilūkste!"

krievu artilērijas lādiņi, un tas vēl nav atjaunots (pagrabos redzami zārki un kauli). Uz laukuma aiz baznīcas, pie Ilūkstes upes liels divstāvu nams ar vairāk kā metru biezām sienām - tas 1786. gadā celtais jezuitu klosteris (tagad atjaunotā daļā garīdznieku dzīvokļi; klostera pagrabu labirinti). Pie tā reiz darbojās plaši pazīstamā meiteņu skola. Pie šī klostera Ilūkstē arī pareizticīgo sieviešu klosteris (jauki dievkalpojumi).

5. Ūdensdzirnavas (Brīvības ielā). Tilts pār Ilūkstes upi. Blakus tirgus laukumam izkopts 15. maija laukums. Ilūkstes apkārtnē vairāki ezeri.

TŪRISTU GAITAS NO ILŪKSTES

1. Pūkste – Pilskalne – Laši – Eglaine – Baltmuiža – Subata (30 km). Metam mazu likumu un pirms dodamies uz Lašiem, apmeklējam Pilskalni. Bij. pils nopostīta pasaules karā. Centrā kara kapi. Skaists Dubezers (5 ha). Starp Dubezeru un Pilskalnes ezeriņu, starp divām dziļām gravām, šaurā zemes strēmēlē Rāmanas pilskalns stāvām sienām. Vietējie šo pilskalnu sauc par Melno kalnu, domājams pēc zemes izskata, jo bagātā mītņu kārtā visur melna. Pilskalns izveidots pret Pilskalnes ezeriņu. No zemākā plakuma pāri gravai vedis tilts, no kura vēl redzams dambis. Pilskalna uzbedums noarts. Archeologs E.Brastiņš domā, ka šis pilskalns sevī glabā daudz vērtīga materiāla, mūsu senču dzīves apstākļu pētīšanai. Šis pilskalns devis

Turistu maršruts Ilūkste — Bebrene — Rubene.

arī apkārtnē un bij. muižai Pilskalnes nosaukumu. Tālāk uzejam uz Ilūkstes – Lašu lielceļa. Ceļā uz Subatu redzami vairāki kara kapi, kuros guldīti pasaules karā kritušie cīnītāji. Aiz Gekeļiem, pie Lagovkas, netālu no lielceļa, mazāks pilskalns – Lapsu kalns (nosaukts pēc Lapsu alām), pār kuru pasaules karā izrakti ierakumi. Z stāvas malas, bet D terase. Vietējie aplami stāsta, ka pilskalnu 1812. g. cepurēm sanesuši Napoleona karavīri. Tālākā ceļa tūristu uzmanībai Lašu mācītājmāja. Te 1714.g. dzimis latvju rakstniecības tēvs Vecais Stenders. Pirmā baznīca te celta 1610.g. bij. muižā, 1635.g. to atdod katoļiem, 1639.g. Fitinhofs dāvina zemi Lašu mācītājmājas dibināšanai. Tag. Baznīca celta 1805.g., remontēta 1888.g. Te sprediķojis Vecais Stenders. Skaista iekšiene (kolonnas, lielas ērģeles). Tornī pirms kara bija Andreja Cunceļa zvans. (vienam no muižas kučieriem par uzticamu kalpošanu atdotas Cunceļu mājas; kad šis Cunceļu saimnieks atradies uz miršanas gultas, tas baznīcai novēlējis 100 dālderus zvana iegādei), kuru aizveda krievi. Tagadējais zvans iegādāts 1937.g. Dievnāmā piemiņas uzraksts “Dievs, Tēvs, Latvija” (seko pasaules karā, cīņās pret Bermontu un lieliniekiem kritušo varoņu vārdi). Pie baznīcas kara kapi 104 pasaules karā kritušajiem cīnītājiem. Interesanti, ka Lašu robežās hercoga Gotarda Ketlera padomnieks Taube nodibināja Pabērzu miestu, kurā bija 150 iedzīvotāju, bet 17.g.s. iznīcis. Tagad uz Lašu zemes izaudzis Eglaines ciems, uz kuru nogriežas ceļš pa kreisi, gar 1. pak. pamatskolu. Agrāk te tiešām atradušies skaisti egļu meži, bet tie vācu okupācijas laikā izcirsti. Eglaines ciems radies pēc 1900. g. pie dzc. stacijas. Eglaine, ko veci ļaudis vēl atceras zem Jelovkas nosaukuma, kad te muiža iznomāja gruntsgabalus. Ciemā muitnīca un robežapsardzības apmetne (tuvumā Lietuvas robeža). Koka katoļu (1919.g.) un vecieciņnieku baznīcas. Stac. Eglaine (bufete). Autobusa satiksme ar Daugavpili un Subatu. Ciemā 511 iedzīvotāju. (59 proc. latvji, 32 proc. krievi). Otrdienās nedēļas tirgi. Lašu un Eglaines upes. Pēc īsas atpūtas Eglainē dodamies atpakaļ uz lielceļu un pa to uz Veclašiem, skaistā vietā, augstā kalnā Pilskalns ar pilsdrupām un kapenes. Pilsdrupas ir mākslīgi radītas, tās sev par prieku licis uzcelt kādreizējais muižas īpašnieks. Veclašus 1562.g. Gotards Ketlers izlēpoja Vīras Taubem. Vēlāk tos nopērk poļu ritmeistars Fitinhofs. 1755.g. par īpašnieku skaitas poļu draguns Klopmanš. Vēlāk Lašus iegūst poliskie Tizenhauzeni, no kuriem tos manto poļu grafs Przewdzieckis. Aiz bij. muižas, pa kreisi ceļam uz mazāka uzkalniņa 1610.g. tika uzcelta Lašu pirmā lut. baznīca, ko vēlāk atdeva katoļiem. Turpinam ceļu pa Ilūkstes senleju uz Baltezeri (kartēs Baltmuiža). Pa kreisi Baltais ezers un pils, pa labi, tālāk Svilles ezers. Starp Lašiem un Baltezeru mežā blakus lielceļam, vietējie zina parādīt kādu ieplaku, kur it kā nogrimusi katoļu baznīca. 18 km no Ilūkstes Červonkas kapos apmeklējuma vērts pieminekļis 1919./20.g. par Latviju kritušam 51 Lietuvas karavīram. Līdzekļus pieminekļa celšanai devusi arī Lietuvas valdība. Sauja Lietuvas zemes un rūtas stāds bija pēdējais dzimtenes sveiciens šiem varoņiem, kas savas galvas nolikuši par brāļu tautas labāku nākotni. Uzraksts: “Ceļinieki, pasaki Lietuvai, ka mēs savas dzīvības atdevām tēvzemei”. Aiz Laviedas pa labi, 3 km šaipus Subatai, vērts iegriezties Kazmirvālē (pils un ezers, mežniecība). Subata (sk. to). Autobuss Ilūkste – Subata.

2. Ilūkste – Jaunsvente – Grīva (27 km). Pa pakalnainu ceļu, kuram pa kreisi saulē mirdz vairāki ezeri, Ilūkstes silā pasaules karā kritušo kapi. Pāri Šilupei gar mežniecību Mežsētā, pa labi attālāk no ceļa, paliek divi pilskalni: Āpšu kalns, 2 km D Olšankas ciemam, mežā, pie tā senkapi un pasaules karā kritušo karavīru kapi, un 1 km A – Zamoka pilskalns pie sudmalām, ar stāvām malām un terasi apkārt. Stāsta, ka pēdējam ejot pilskalnam cauri, pārsteidza kāda apakšzemes eja, kuras ieejas tagad aizbirušas. Pilskalnā bagāts mītņu slānis. Archeoloģiski neizpētīts. Jaunsvente. Te valsts Sventes 6-kl. pamatskola. Pie bij. muižas pils liels, skaists parks, pagasta nams, aizsargu nams, doktorats un katoļu baznīca. 1 km DA baznīcai, pie Kaķišiem ceļmalā senkapi. Tālāk pilskalns, kura lēzenās malas nostiprinātas terasēm un uzbedumiem (Z). Jauks skats no pilskalna no vienas puses uz Daugavas līdzenumu un Daugavpili, no otras – uz kalnaino Augšzemi. Tuv. dzc. stac. Svente. (pie stac. Bundzišku zemē apbedīti 207 krievu armijas karavīri, otrs lielāks kapu lauks ar 403

"Ikvienam dzimtenes ceļniekam jāapskata Augškurzemes metropole Ilūkste!"

apbedītiem dzc. malā, 11 km no Grīvas). Variācija: Ilūkste – Grīva tieši gar Daugavas krastu. Īsāka gaita par iepriekšējo. Skaisti skati. Upju grīvas.

1. Ilūkste – Sventes ezers – Vilkmiešs (35 km).

No Ilūkstes pa Sventes ceļu. Starp Ilūksti un Jaunsventi senleja. Pāri dzc. līnijai un pēc 2 km nogriežamies pa labi, pa 4. šķ. ceļu, pa jauku kalnainu un latvisku apvidu gar Šiskovu uz Sventes ezeru. Pa ceļam pa gabalu saredzams ar eglēm apaugušais Egļu kalns, tas 214 m augsts, augstākais Zemgalē (no trigonometriskā torņa redzama Daugavas – Ilūkstes senleja un Daugavpils ar tuksnesi aiz pilsētas). Sventes ezers (726 ha) liels, salām (4 ha), skaistā apvidū. Ģeogrāfi māca, ka šis vidējais Augšzemes gabals, starp Lauceses un Ilūkstes ielejām, esot relatīvi visvairāk viļņains, pie kam pie Sventes ezera augstumi pārsniedz 214 m, 1435.g. lietuvju karaspēks pie Sventes sakāva bruņinieku ordeņa karapulku. Apkārtnē apglabāti daudzi pasaules kara upuri (Sventes pag. 34 zināmās vietās apbedīti 1542 karotāji). Tālāk uz Vilkmiešu ceļš aizvijas starp Ilzes ezeru (117 ha) un Meduma ezeru (pa kreisi, 201 ha, salas). Turists šai gaitā pilgti izjutīs Valsts Prezidenta Dr. Kārļa Ulmaņa 1937. g. Augšzemes apmeklējumā teikto vārdu patiesīgumu “Vērojot dabas skaistumu Augšzemgalē, varētu teikt, ka te ir īsta Zemgales Šveice”. Turisti šeit būs pārsteigti. Augstās kalnu nogāzes aicināt aicina. Ja jau slēpotāji kaut kur gribētu atrast nepārspējamu izdarības, tad divu dienu izbraukums uz Ilūkstes apriņķi sajūsminās katru istu sportistu un dabas mīļotāju. Kad dārzi un tūrumi zaudējuši sniega pēdas, acis nebeidz priecāties par baltajām sniega galotnēm, sīkāk skat. gaitas Grīva - Vilkmiešs aprakstā.

3. Ilūkste – Vecgrīvalde – Rauda (16 km). No pilsētas pa stacijas ceļu, garām stacijai, pāri dzc. līnijai (500 m no stacijas pieminekļis 250 pasaules karā kritušajiem karavīriem) līdz Vecgrīvaldei (pils nopostīta pasaules karā). Pa labi aizvijas lielceļš uz Lašiem. Turists dodas pa 4. šķ. ceļu līdz Raudas pag. valdei (Ilūkste 12 km), kas mitinās Šarlotes ēkās (pils nodegusi). Katolisks apvidus. Kārklīņu ezers. No Drozdaukas kalna jauks skats uz Šarloti un Lietuvas augstieni. Kalnaina apkārtnē. (Bij. Raudas muiža, kuras pils, bailēs no zemnieku iebrukuma, celta visai masīva, tagad Lietuvā). Valsts pamatskola 3 km. No šejienes tālāk uz Grendzi (katoļu baznīca; apkārtnē vēl daudz ierakumu un blindāžu) un gar Sventes ezeru pēc iepriekšējā maršruta apraksta uz Vilkmiešu.

4. Ilūkste – Jaungrīvalde – Šēdere – Laši (15 km). Gar Ilūkstes upes piekrasti līdz Jaungrīvaldei (pils nopostīta karā) pāri dzc. līnijai līdz Šēderei (upes krasti). Lašu valsts 6-kl. pamatskola, ūdens dzirnavas un spirta dedzinātava. 500 m attālumā, pie Eglaines – Kalkūnes ceļa, Lašu pagasta nams. Kādreizējās Šteinburgas, Hohenbergas, Lustbergas u.c. muižiņas nopostītas pasaules karā un visur tagad zeļ seno zemes valdnieku pēcnācēju paaudžu paaudzes rūdīto darba roku jaunsaimniecības. Šēderes dzirnavas. Ilūkstes upes jaukā grava. Var pieminēt Šēderes tuvumā, Lašupes krastā, t.s. “franču dārzs” – uzkalniņš, kurā apbedīti 1812. g. Napoleona armijas Šēderes kara lazaretē mirušie franču armijas karotāji. Kas no Šēderes ceļo tieši uz Raudu, tas redzēs pa kreisi ceļam augstāku kalnu, kura pakājē mazs ezers. Šai kalnā kādreiz Šēderes barons uzcēlis katoļu baznīcu, kurā tomēr ne reizi nav noturēti dievvārdi un tā sagrūvusi. Iepretim šim kalnam arī augstā kalnā jauki ezeri. (Ievēribei: kājāmgājējiem ļoti ieteicams šo gaitu neiet pa ceļu kā aprakstīts, bet pa Ilūkstes brīnišķīgo gravu, no Jaungrīvaldes līdz Strazdaukām, pie Šteinburgas (neizmirstami skati)).

6. Ilūkste – Bebrene – Kaldabruņas – Rubene (27 km). Pa Ilūkstes – Aknistes lielceļu, paceļoties kalnā, līdz Pilskalnes pag. namam 5 km. Ceļā metam skatu atpakaļ uz Ilūksti, kas guļ senleja,

pāri tai redzam Līksnas baznīcas torņus un Latgales paugurus. Pilskalnes 1. pak. pamatskola. Jau iepriekšējos maršrutos norādīts uz Pilskalnes pag. bagātību ar senču pilskalniem. Arī šajā gaitā pa kreisi no ceļa, vairāki pilskalni. Pirmais no tiem augstā vietā pie Kankaru un Bitanu mājām, 2 km no lielceļa, Driķinišķu zemē, pie kādas mazas upītes gravas. Šo samērā jauno pilskalnu sauc par Šantes (Skanstes) kalnu, tas izveidots kalna kauprē, atdalot to ar grāvjiem un 2 m augstiem uzbedumiem. Skaists skats uz Daugavas senleju. 1 km Z no šī pilskalna, tuvāk lielceļam, Raubišķas – Movilišķu zemē, otrs pilskalns – Batarejas kalns (1812. gadā te novietojusies franču artilērija). Arī šis apm. 20 m augstais pilskalns ierīkots uz garas kalna kaupres. Labi izbūvēts, diviem plakumiem, ārkārtīgi vecs, bagātu mītnes kārtu, bet vēl neizpētīts. Apkārtne atrasti vairāki akmens cirvji. Plašs skats pāri lielceļam uz Daugavas ieleju. Tuvākā apkārtnē pie Tutāniem (viņpus lielceļam) senkapi. Pa labi, 3 km no lielceļa, paliels Dvietes ezers un Skuķu ezers. 1 km no lielceļa šāpus Skuķu ezera, starp Pupīņiem un Ziperišķiem Dvietes pilskalns, no kura daļa jau norakta ceļu labošanai. Ģeogrāfiski Ilūkstes – Bebreņu ceļš ved pa Ilūkstes – Asares gala morenas joslas malu. Aiz Ilūkstes senlejas šī augstiene turpinās pāri Bebrenei un Asarei, saplok šāpus Aknistei. (Ievēribai: kājāmgājējiem silti ieteicams ceļa gabalu no Ilūkstes līdz Bebrenei neiet pa lielceļu, kā tas šajā maršrutā aprakstīts, bet doties vispirms uz Pilskalni, un no šejienes uz brīnišķī jauku un kalnainu lauku ceļu gar ezeriem, gar pieminētiem pilskalniem, ar skaistu skatu uz Līksnas, Nīcgales u.c. Latgales novadiem. Šis ceļš beidzot izved apm. iepretim Skuķu ezeram (uz Ilūkstes – Bebreņu lielceļu). Drīz sasniegta Bebrene 16 km no Ilūkstes. Pili pamatskola. Vēl neilgi te atradās valsts 2.-gad. lauksaimniecības skola, kas tagad pārvietojusies savā jaunceltņē. Interesantās pils ēkas (baroka stilā) priekšā granitā kalts piemineklis kritušajiem Augšzemes partizāniem (1932.g. arch. Birznieka mets): “No zobena saule lēca, caur zobenu brīvi mēs”, Parks, agrāk te uzietas senkapenes. Katoļu baznīca (1652.g.), tag. Dievnams celts 1797.g., atj. 1883.g.; Latvijas brīvības cīņās baznīcā iekārtoja slimnīcu. Kapsētā 2 atbrīvošanas cīņu varoņu kapi. Aiz kapsētas vācu karavīru kapi. Bebrenei ciema tiesības piešķirtas 1932.g. Tagad ciemā dzīvo 226 iedzīvotāji (94 proc. latvju, 5 proc. žīdu). Autobusu satiksme Daugavpils – Ilūkste – Bebrene – Akniste. Tuvākā dzc. Eglaine 14,5 km. Motorzirnava un zāģētava. Vēja dzirnavas. Doktorata jaunceltne. Akmeņupes grava. Ilzes ezers. Slobodas upe (jauka peldēšanās). Jāatzīmē, ka Bebreņu pagasts ir izglītības viceministra J.Čamaņa dzimtene. Lugarišķos etnogrāfiska klēts. Dirbeļos sena istaba. Dīngēkalns. Apkaimē daudz etnogrāfisku atradumu. 4 km no Bebreņu pie Kaldabruņu dzirnavām, netālu no

"Ikvienam dzimtenes ceļniekam jāapskata Augškurzemes metropole Ilūkste!"

kapsētas, apaudzis Vāveriešu pilskalns, ar apm. 60 cm biezu mītnu kārtu. Jauks skats uz Daugavas līdzenumu. Pie Vāveriešiem 297 karā kritušo vācu karavīru kapi ar piemiņas akmeni: “Varoņu godam 1914.-17”. Bij. Kaldabruņu muižas vietā tagad jaunsaimniecības (ūdensdzirnavas). Skaists ceļš . kas no Ilūkstes – Asares gala morenas kalnājiem nolaižas Lubānas līdzenumos. Tāš skats pa labi. 3 km no Kaldabruņām, pa kreisi atrodas Kaldabruņu lut. baznīca Červonkā. Pirmā baznīca celta 1597.g., tad 1648.g. (sk. uzrakstu altārī). Tag. mūra dievnams celts no katoļticīgā grafa Zīberga – Plātera 1852.g. Interesanta iekšiene: uz soliem tautiska gara gleznas, Uz platakā – Ticība, Mīlestība, Cerība, uz mazākā – Debess atlēga un Pazudušais dēls; altāra segas no 1597.g. un 1695.g. Koka piemiņas plāksne (1937.g., pagat. Liepājas valsts mākslas vidusskolā: “Latvijas brīvības cīņās pasaules karā krit. draudzes dēliem (24 vārdi). 1914.-1921. Mīlestībā uzliekam ziedus jūsu velēnām, kā jūs ziedam devuši dzīvību par dzimteni”). Pie Bokaniem Dvietes ūdenskirtne. Rubene. Ciems te nodibinājies 19. g.s., kad te ģenerālis Zībergs uzcēlies koka katoļu baznīcu. Ciemā tagad 218 iedzīvotāju (92 proc. latvju, 5 proc. žīdu), ciema pagasta valde, 6-kl. pamatskola, katoļu baznīca (1759.g.) tag. ēka celta 1893.g.), tautas nams ar skatuvi, doktorats, pienotava, ūdensdzirnavas. Tuv, dzc. stac. Geidani 10 km (Jēkabpils – Aknistes dzc. līnija). Autobusa satiksme Jēkabpils – Rubene – Subata, bet 4 km attālāk Daugavpils – Ilūkste – Akniste. Subata 16 km, Rubenes Tadinē (Tadinavā) pie Rubenes – Dunavas ceļa, 1865..g. dzimis Rainis un dzīvojis te līdz 5.g. vecumam.

Ar šo senā tūrisma maršruta pieturas punktu, apmeklējot tautas ipašā dzejnieka Raiņa bērnības vietu, noslēdzu ieskatu 1939. gada ceļotgribētāju ceļvedī.

Lai veicas ceļot laikā, īstenojot kādu no maršrutiem šodien kopā ar ģimeni vai draugiem!

1939. gada izdevumu „Ceļvedis pa dzimto zemi” pārļapoja Ilūkstes novada pašvaldības, sabiedrisko attiecību speciāliste, vēsturniece **Aija Piļka**

AICINĀM PIEDALĪTIES AKCIJĀ
NO 14. APRĪĻA LIDZ 10. SEPTEMBRIM

**“ApGLEZNO
un
noBILDĒ
arī Tu savu
pastkastīti”!**

Pastkastīte ir mājvieta ziņām,
pārsteigumiem, labajām domām,
vēlējumiem un sapņiem!

Sūti pastkastītes foto un mazu stāstu par savu veikumu:
E-pasts: aija.pilka@ilukste.lv ar norādi “Mana apgleznotā pastkastīte”

“Ilūkstes Novada Vēstis” turpina atklāt pilsētas sejas vaibstus caur gadsimtiem, stāstot par kādu nozīmīgu vietu pilsētā, notikumiem un cilvēkiem.

Stāstījums tiek veltīts **Ilūkstes pilsētai**. Tās sejas vaibstu pārtrauc dziļa, raupja rēta - karu un pašu cilvēku vājprāta cirsta. Un par šo Ilūkstes pilsētas neglīto vaibstu ir īpašs stāsts.

4. daļa (nobeigums)

ILŪKSTES KATOĻU BAZNĪCA UN KLOSTERIS

Ilūkstes augšāmcēlšanās

Pirmais pasaules karš bija beidzies. 1918. gadā bēgļiem atļāva atgriezties Ilūkstē. Tā atradās gruvešos, un valdīja pilnīga postaža. Nebija nevienas veselās ēkas. Bedres, grāvji, dzeloņdrātis, zāle un nezāles pāri cilvēku augumam, slēpa sevī nāvi un briesmas. Tie, kas atgriezās savos īpašumos un dzīves vietās, varēja uzduroties uz pamestiem spridzekļiem, rokas granātām un bumbām. Bet neskatoties uz to, viņi sameklēja kādus būvmateriālus un cēla mājas.

Lauki, dārzi sāka pamazām atkopties un ražot. Radās sava labība. Varēja arī šo to pārdot. Stiprākie un turīgākie, kuriem piederēja zirgi, devās mežos, un pamazām starp nezālēm un dzeloņdrātīm, radās nelielas ēkas. Sāka aizrakt grāvjus, ierakumus un to vietā veidojās aizvien jauni dārzi. Pilsētā nodibinājās pārvalde un pagastu valde.

Ilūkste strauji pildījās ar iedzīvotājiem, sevišķi katoļticīgajiem. Arī tuvākā un tālākā Ilūkstes apkārtnē - laukos liela daļa bija katoļi.

Pirmā pasaules kara laikā no pilnīgas iznīcināšanas tika pasargāts vienīgi klosteris. Tajā apmetās uz laiku dzīvot vairākas ģimenes.

Gruvešos atradās arī reiz bijusi staltā Zībergu – jezuītu – ilūkstiešu celtā baznīca. Tornis un baznīcas dienvidu siena bija pilnīgi sagrauti, tikai rietumu un daļa ziemeļu sienas bija puslīdz saglabājusies. Koridors, kas savienoja baznīcu un klosteri, arī bija gruvešos. Tuvumā esošā dižā ēka, kas piederēja grāfam Feliksam Zībergam - Plāteram, kurā līdz karam atradās veikali un restorāns, arī bija pārvērtusies gruvešos.

Kaut 1. pasaules karš bija beidzies, tomēr Latvijas teritorijā no 1918. gada līdz 1920. gadam notika Latvijas Neatkarības karš. 1918. gada nogalē Latvijas un Lietuvas kopīgās armijas cīnījās pret lieliniekiem Ilūkstes pusē pie Daugavas. Militārā darbība skāra arī Ilūksti un tās apkārtni. Uz kādu laiku lielinieki pakļāva pilsētu. Sāka plosīties bads, Izsalkušie zaldāti ņēma savu tiesu, kas vēl bija saglabājusies. Draudēja izcelties tifs. Ierakumos mitrums, nehigiēniskie apstākļi un saspīestība veicināja sērgas attīstību. Pastiprinājās cilvēku miršana, ik dienas no ierakumiem iznesa mirušos karavīrus uz ierakumu izvagoto kapsētu.

Pēc laika lieliniekus Ilūkstē nomainīja lietuviešu armija. Tā bija labāk apgādāta ar nepieciešamo, vietējos iedzīvotājus neapgrūtināja un ilūkstieši drošāk varēja pārvietoties, neslēpjot zirgus. Pamazām karš sāka izplēnēt.

1919. gadā Mogiļevas arhibīskaps ģenerālvikārs Antonijs Springovičs uzdeva Ilūkstes katoļu draudzei ierīkot pagaidu baznīcu bijušajā jezuītu klosterī. Neskatoties uz to, ka paši vēl dzīvoja vācu bunkuros, ilūkstieši ķērās pie darba, un dažu mēnešu laikā klostera ēdamzālē tika ierīkota kapela, bet iztīrot klostera pirmo stāvu no gružiem un smiltīm, sagatavoja prāvestam un baznīca apkalpotājiem vairākas istabas. Toreiz Ilūkste saņēma savu pirmo pēckara prāvestu priesteri Bernardu Kublinski.

Savā pirmajā kanoniskajā vizitācijā Ilūkstē, bīskaps Antonijs Springovičs izteica vēlēšanos, lai jezuītu baznīca būtu atjaunota no gruvešiem un parādītos savā iepriekšējā skaistumā un diženumā. Diemžēl, vēlēšanās netika īstenota.

Prāvests Bernards Kublinskijs 1922. gadā tika ievēlēts Latvijas Republikas 1. Saeimā par deputātu, un viņam vajadzēja atstāt Ilūksti. Viņa vietā nāca citi prāvesti, kas bieži mainījās. Nozīmētie prāvesti negribēja uzņemties tik lielu nastu, kā sagrautās baznīcas atjaunošana, kas prasītu lielus līdzekļus un daudz darba. Tie uzskatīja, ka daudz vieglāk un ātrāk varētu tikt pie savas katoļu baznīcas, atremontējot bijušo uniātu baznīcu, kurai trūka tikai tornis, jumts, griesti un durvis, bet sienas nebija bojātas. Iekšlietu ministram Arvedam Bergam tika iesniegts attiecīgs lūgumraksts par uniātu baznīcas nodošanu katoļu rīcībā. Un 1921. gadā šī baznīca tika atdota katoļiem.

Pēc dažiem gadiem tā bija izremontēta un iesvētīta, bet jezuītu baznīca tika atstāta likteņa varā. Daudzus gadus vēlāk, 1939. gadā, kad Ilūkstes draudzi un baznīcu pārņēma jezuīti, bija sastādīts baznīcas atjaunošanas plāns un darba aprēķins. Bet 1940. gada 17. jūnijā Latvijā iegāja Padomju Savienības karaspēks, un atjaunošanai tika pārvilkta svitra.

1946. gada rudenī Ilūkstes apriņķa izpildkomiteja uz prāvesta pieprasījumu, sniegt atbalstu baznīcas atjaunošanai, ar 1946. gada 21. augusta izpildrakstu Nr. 2028 atbildēja, ka sakarā ar pēckara materiālajām un finanšsālajām grūtībām, nav iespējams lūgumu apmierināt, jo valdības piešķirtie materiāli jau sadalīti karā cietušo zemnieku saimniecību atjaunošanai.

Kādā 1956. gada naktī jezuītu baznīcas paliekas uzspridzināja un buvgruži tika aizvākti. Baznīcas teritorijā 20. gs. 70.-desmito gadu beigās un 80.-desmito gadu sākumā uzcēla daudzdzīvokļu dzīvojamo māju.

Jezuītu baznīca ar klosteri, pirms 1. Pasaules kara

Mūsdienas

Baznīcas drupas un klosteris atrodas Ilūkstes novada pašvaldības īpašumā.

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde 2019. gada 30. septembrī noteica Ilūkstes klostera baznīcas pamatiem jaunatklāta kultūras pieminekļa statusu.

2020. gada 25. februārī Pārvaldes Arheoloģijas un vēstures daļas pārstāvji informēja Ilūkstes novada pašvaldību par veicamajiem darbiem, lai saglabātu atklātās kultūrvēsturiskās vērtības. Komisija, 2020. gada 20. martā atkārtoti vērtējot jautājumu par Baznīcas drupām un uzklaušot Arheoloģijas un vēstu-

res daļas speciālistus, lēma virzīt tās iekļaušanai Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Ņemot vērā, ka Kloštera kompleksa sastāvā ir ne tikai Baznīcas pamati, bet saglabājušās arī citas Ilūkstes jezuītu kolēģijas kompleksa ēkas, Komisija vienojās par Kloštera kompleksa apmeklējumu, lai izvērtētu tā kopuma atbilstību kultūras pieminekļa statusam. 2020. gada 27. aprīlī Arhitektūras un mākslas daļas pārstāvji apsekoja Kloštera kompleksu.

Ilūkstes novada pašvaldība sadarbība ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi rezultējās ar to, ka Kultūras pieminekļu uzskaites komisija 2020. gada 29. aprīlī izvērtēja jautājumu par kultūras pieminekļa statusa piešķiršanu Ilūkstes jezuītu kloštera kompleksam - Ilūkstes kloštera baznīcas pamatu fragmentiem un Ilūkstes kloštera ēkām.

Komisija 2020. gada 29. aprīļa sēdē secināja - Ilūkstes jezuītu kloštera komplekss ir vērtīgs arhitektūras piemineklis, kas saistīts ar vienu no nozīmīgākajiem jezuītu centriem Kurzemes-Zemgales hercogistē 18. gadsimtā, tapis vienlaikus ar Viļņas baroka un rokoko stilistikā celto Sv. Ursulas baznīcu un ir viens no retajiem saglabātajiem klošteru kompleksiem Latvijā. Kloštera ēkā līdz šim nav veikta izpēte, zem daudzajiem uzslāpojušiem potenciāli var būt saglabājusies polihromija, kā arī citas vērtības.

Neraugoties uz vēlākām pārbūvēm, ir saglabājusies liels oriģinālās substānces apjoms. Baznīcas pamatu fragmenti ir vienīgā liecība, kas saglabājusies pēc baznīcas sagraušanas, to tālākā izpēte var sniegt nozīmīgus jaunus secinājumus kā arhitektūras, tā arheoloģiskā materiāla kontekstā. Ņemot vērā konstatēto, *Pārvalde atbalstīja Kloštera kompleksa virzīšanu Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ar nosaukumu "Ilūkstes kloštera komplekss ar jezuītu baznīcas fragmentiem"*.

Stāstījumā izmantoti: J. Silevičs "Ilūkste - pilsētā, baznīcas, draudze un ievērojami darbinieki", 1984. gadā rakstītā monogrāfija, 2020. gada 29. aprīļa Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes vēstules fragments.

Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste, vēsturniece **Aija Piļka**

Vizuālais noformējums: Aija Piļka.

Foto: no J. Selēviča monogrāfijas (1984. gads).

KAPUSVĒTKI ILŪKSTES NOVADĀ

ROMAS KATOĻU DRAUDZES KAPSĒTĀS

20. jūnijs

Kaupišķu - plkst. 14.00
Kaminčas - plkst. 16.00
Sārtenes (Vitkuškās) - plkst. 14.00

27. jūnijs

Grendzes (vecie) - plkst. 14.00

4. jūlijs

Grendzes (jaunie) - plkst. 14.00
Zviedrānu - plkst. 15.00
Subates - plkst. 16.00
Vārnišķu - plkst. 15.00

11. jūlijs

Ilūkstes - plkst. 14.00
Munču - plkst. 15.00
Kazimirvāles - plkst. 14.00

18. jūlijs

Baltmuižas - plkst. 14.00
Dolnajas - plkst. 14.00
Laišķu - plkst. 16.00
Zariņu - plkst. 15.00

25. jūlijs

Bebrenes - plkst. 14.00
Gulbenes - plkst. 14.00
Jadvigovas - plkst. 15.00

1. augusts

Ludvigovas - plkst. 14.00

8. augusts

Smelīnes - plkst. 14.00
Lauka kalna - plkst. 16.00
Pakapienes - plkst. 14.00

16. augusts

Čamaņu - plkst. 15.00

22. augusts

Kalvānu - plkst. 14.00

29. augusts

Grīnvaldu - plkst. 14.00

LUTERĀŅU DRAUDZES KAPSĒTĀS

20. jūnijs

Pabērzu - plkst. 12.00
Sārtenes - plkst. 13.00
Grīnvaldes - plkst. 14.30
Raudas - plkst. 15.30

11. jūlijs

Lavīdes - plkst. 11.00
Munču - plkst. 15.00
Kazimirvāles - plkst. 12.00
Subates - plkst. 13.30

25. jūlijs

Lašu - plkst. 12.00
Kaminčas - plkst. 14.00

1. augusts

Gulbenes - plkst. 11.00
Baltmuižas - plkst. 12.00
Amasišķu - plkst. 13.30

Aktuāli!

Pēdējā laikā aizvien vairāk pieaug zādzību un krāpšanu skaits no lauku saimniecībām.

Zog traktortehnikas GPS iekārtas, degvielu, augu aizsardzības līdzekļus, dārza tehniku un instrumentus, traktortehniku un īpaši tās detaļas u.c.

Parūpējies par vides drošību savā teritorijā!

Rūpīgi pieskatī lietas saimniecībā un uzglabā tās droši!

Darījumus veic piesardzīgi!

Īpašu piesardzību ievēro, ja Tava saimniecība atrodas Lietuvas pierobežas teritorijā!

Uzturi drošību savā teritorijā!

Saimniecībā esošās ēkas aprīko ar drošām durvīm un slēdzenēm! Aprīko ēkas ar signalizāciju!

Regulāri uzraugi nojumus, šķūņņsus, noliktavas u.c. ēkas! Labākai uzraudzībai uzstādi videonovērošanu!

Vienmēr aizslēdz ēku un tehnikas durvis!

Nodrošini teritorijā pietiekamu ārējo apgaismojumu!

Padomā par suņa iegādi! Tas ir viens no efektīvākajiem līdzekļiem drošības paaugstināšanai.

Kokus, krūmus un citus objektus saimniecībā izvietoj tā, lai tie neļautu zaglim slēpties!

Uzturi labas attiecības ar kaimiņiem!

Uzzini tuvāko kaimiņu tālruna numurus!

Vajadzības gadījumā cits citu informējiet un brīdiniet par aizdomīgām personām un transporta līdzekļiem!

Iesaisties apkāmes lauksaimnieku informācijas apmaiņas grupā vai, ja tādas nav, izveido to (piemēram, WhatsApp vai Facebook!)

Pasargā savu lauksaimniecības tehniku!

Neatstāj lauksaimniecības tehnikā vērtīgas mantas, tai skaitā GPS navigāciju!

Vienmēr aizslēdz durvis un aizver logus!

Uzstādi imobilaizeru, papildu GPS meklēšanas ierīces vai radio signālu slēptā vietā (arī piekabināmajai teknikai!)

Ja tehnika netiek lietota, atstāj to drošā novietnē. Pārlicinies, ka palīgtelpām, kurās tehnika ir novietota:

- ir laba slēdzene un tās vienmēr ir aizslēgtas;
- apkārtnē ir izvietots apgaismojums ar kustību sensoriem.

Ja traktortehnika ilgstoši jāatstāj ārā, pārlicinies, lai tā nebūtu redzama no ceļa. Piemēram, aiz koka vai pakalna. Bet tajā pašā laikā teknikai jābūt redzamai no mājas.

Lauksaimniecības tehniku var novietot tuvu citu citai, lai to būtu grūtāk nozagt. Bloķē mazo tehniku ar lielo.

Neļauj zaglim paņemt GPS navigācijas sistēmu!

Zagli ir īpaši iecienījuši GPS antenas un vadības blokus – tie ir viegli demontējami un maksā ļoti daudz.

Beidzot darbu, GPS antenas un vadības blokus noņem un uzglabā mājās!

Aprīko GPS antenu ar meklēšanas ierīcēm!

Padomā par degvielas un augu aizsardzības līdzekļu drošību!

Beidzot darbu, novieto tehniku drošā un apsargājamā novietnē!

Augu aizsardzības līdzekļu un degvielas sistemu neatstāj brīvi pieejamā vietā (it īpaši, ja tā redzama no ceļa)!

Aprīko tehniku ar sistēmām, kas pasargā no degvielas zādzībām!

Nodrošini sistemu uzglabāšanu slēgtā un apsargājamā teritorijā!

Pārdod neriskējot!

Rīska pazīmes:

- Lūgums pārskatīt naudu pircējam, lai atrisinātu kādas problēmas, kas saistītas ar darījuma veikšanu.
- Pircējs lūdz norādīt personisku informāciju, kas darījuma veikšanai nav nepieciešama.
- Piedāvājums ir pārāk labs, lai būtu patiesība.

ievēro piesardzību!

- Nenorādi adresi, kurā prece pastāvīgi tiek uzglabāta.
- Pārliedzies, vai pircējs patiešām ir tas, par ko uzdodas.
- Pirms preces atdošanas pārliedzies par samaksas veikšanu.

Nekļūsti par krāpšanas upuri – pērc neriskējot!

Uzmanīgi izvērtē sludinājumu!

- Pārliedzies, ka e-pasta adresē un firmas nosaukumā nav kļūdu un pārstāvis patiešām ir no šīs firmas.
- Priekšroku dod zināmiem pārdevējiem – pēc reputācijas vai iepriekšējās pieredzes.
- Veic izpēti internetā, vai par šo pārdevēju nav sliktu atsauksmju.
- Uzmanies no piedāvājumiem, kas izklausās pārāk labi, lai būtu patiesība. It īpaši, ja šāds piedāvājums ir no privātpersonas.

Veic darījumu piesardzīgi!

- Nepērc precī, ja neesi to redzējis klātienē.
- Neveic avansa maksājumu, ja neesi pārliedzināts, vai prece eksistē, atrodas darījuma partnera īpašumā un var tikt pārdota.
- Nenorādi adresi, kur precī uzglabāsi.

**DĀRGIE "ILŪKSTES NOVADA VĒSTIS" LASĪTĀJI -
UZŅĒMĒJI, ZEMNIEKI, AMATNIEKI U.C. DARBĪGIE CILVĒKI NOVADĀ!**

AICINĀM PASTĀSTĪT PAR SEVI!

ATSPOGUĻOT SAVU DARBĪBU, DALĪTIES PIEREDZĒ, NOTIKUMOS.

Rakstiet Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālistei

uz e-pastu: aija.pilka@ilukste.lv

Dvietes

ĪSTAIS LAUKU SALDĒJUMS

AICINĀM ATKLĀT ĪSTA LAUKU SALDEJUMA GARŠU!

Brauc ciemos kopā ar ģimeni vai draugiem, mūsu saldējuma namiņā
uzcienāsim arī ar gardu kafiju un pašceptām vafelēm.

Esam atvērti no **20 maija**.

Pirms dodies, piezvani 27871930.

Cienījamie novada iedzīvotāji!

No 1. jūlija darbību atsāk Ilūkstes Sporta skolas peldbaseins.

Aicinām iedzīvotājus izmantot ESF projekta „Pasākumi vietējās sabiedrības
veselības veicināšanai un slimību profilaksei

Ilūkstes novadā” Nr.9.2.4.2/16/I/058 ietvaros saņemtos kuponus peldēšanas nodarbībām.

Kuponu darbības laiks tiek pagarināts līdz 2020. gada 1. septembrim.

Ievērojot ārkārtas situāciju,

**baseina apmeklējumi tiek organizēti pēc iepriekšēja pieraksta
pa telefonu 65449002.**

Sociālajā dienestā vēl ir pieejami brīvi kuponi uz baseina apmeklējumu,
ja rodas jautājumi, zvaniet 65463398.

ILŪKSTES NOVADA VĒSTIS

Informatīvo izdevu "Ilūkstes Novada Vēstis" Jūs varat iegādāties:

ILŪKSTĒ – Klientu apkalpošanas centrā

(Ilūkstes novada pašvaldības ēkā, 1. stāvs),

Brīvības iela 7, Ilūkstes novads

veikalā "TOP", Stadiona ielā 9, Ilūkstes novadā

BEBRENES PAGASTĀ – Z/S "Kalnāji" veikalā, Ilūkstes novadā

DVIETES PAGASTĀ – Z/S "Kalnāji" veikalā, Ilūkstes novadā

ŠĒDERES PAGASTĀ, PAŠULIENĒ – SIA "Ori" veikalā, Ilūkstes novadā

Laipni aicinām pieteikties novada uzņēmējus, zemnieku saimniecības, biedrības,
kas vēlētos izplatīt mūsu novada izdevumu! Sazinieties ar izdevuma redaktori -
Aiju Piļku (**Mob. tel. 22722488; e-pasts: aija.pilka@ilukste.lv**).

Ilūkstes novada informatīvais izdevums
"Ilūkstes Novada Vēstis"

Sabiedrisko attiecību speciāliste: Aija Piļka

E-pasts: aija.pilka@ilukste.lv

www.facebook.com/ILUKSTES_NOVADA_VESTIS

Ilūkstes novada pašvaldība
Ilūkste, Brīvības iela 7, LV-5447

Tālr.: 654 47850

E-pasts: dome@ilukste.lv

www.ilukste.lv

Iespiešana: SIA "Latgales druka"

Maketētājs: Igors Madžulis

Tirāža: 800 eksemplāri

Par publicētajiem faktiem un skaitļiem
atbild teksta autori.